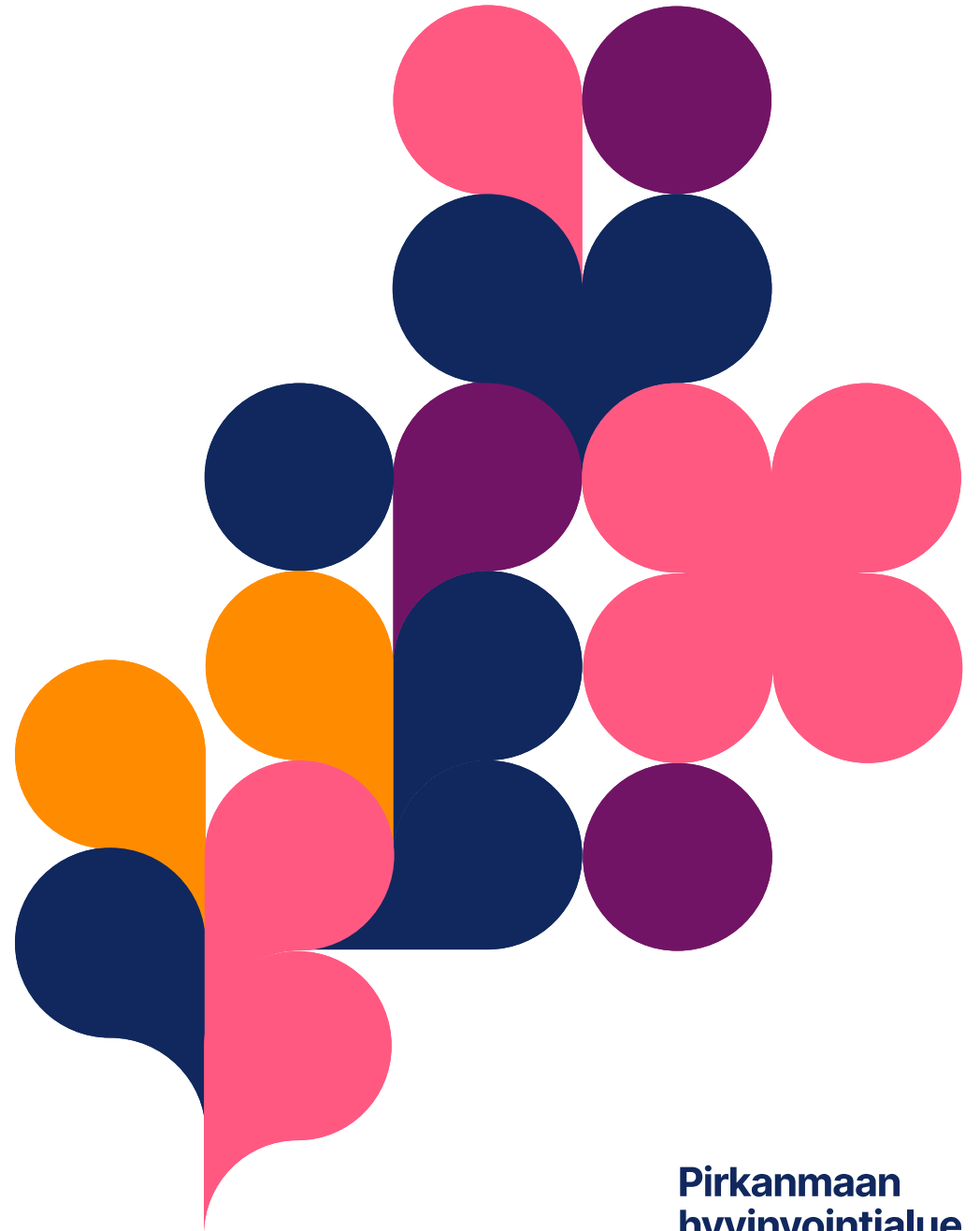

Taustatietoa Pirkanmaan hyvinvointialueesta luottamushenkilöille

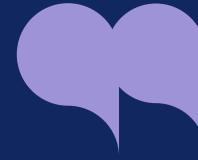
Huhtikuu 2025

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Hyvinvointialue- uudistuksen perusteet

- Vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille.
- Uudistuksen tavoitteena on varmistaa yhdenvertaiset palvelut ja parantaa niiden saatavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja sekä hillitä kustannusten kasvua.
- Hyvinvointialue toimii sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjänä ja pääasiallisena tuottajana. Kunnat ja hyvinvointialue toimivat yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Yksityiset toimijat sekä järjestöt ja yhdistykset täydentävät julkisia sosiaali- ja terveystoimen palveluja. Palvelujen tuottaminen monituottajamallilla on mahdollista.

Hyvinvointialueen vastuulla olevia tehtäviä ovat muun muassa:

- Perusterveydenhuolto
- Erikoissairaanhoidot
- Sosiaalihuolto
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Työikäisten palvelut
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Ikäntyneiden palvelut
- Vammaispalvelut
- Oppilashuolto
- Pelastustoimi
- Ensihoito

Toimintaa vuodesta 2023 alkaen

Valtio

Rahoitus ja ohjaus

21+1

Sosiaali- ja
terveyshuollon ja
pelastustoimen
järjestäjää + HUS

5 yhteis- työaluetta

Työnjako erityistason
palveluissa

Julkiset palvelut vahvassa roolissa

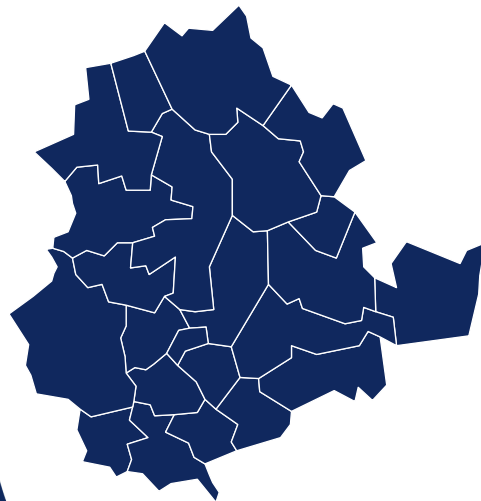
Yksityiset ja kolmas sektori
täydentävät

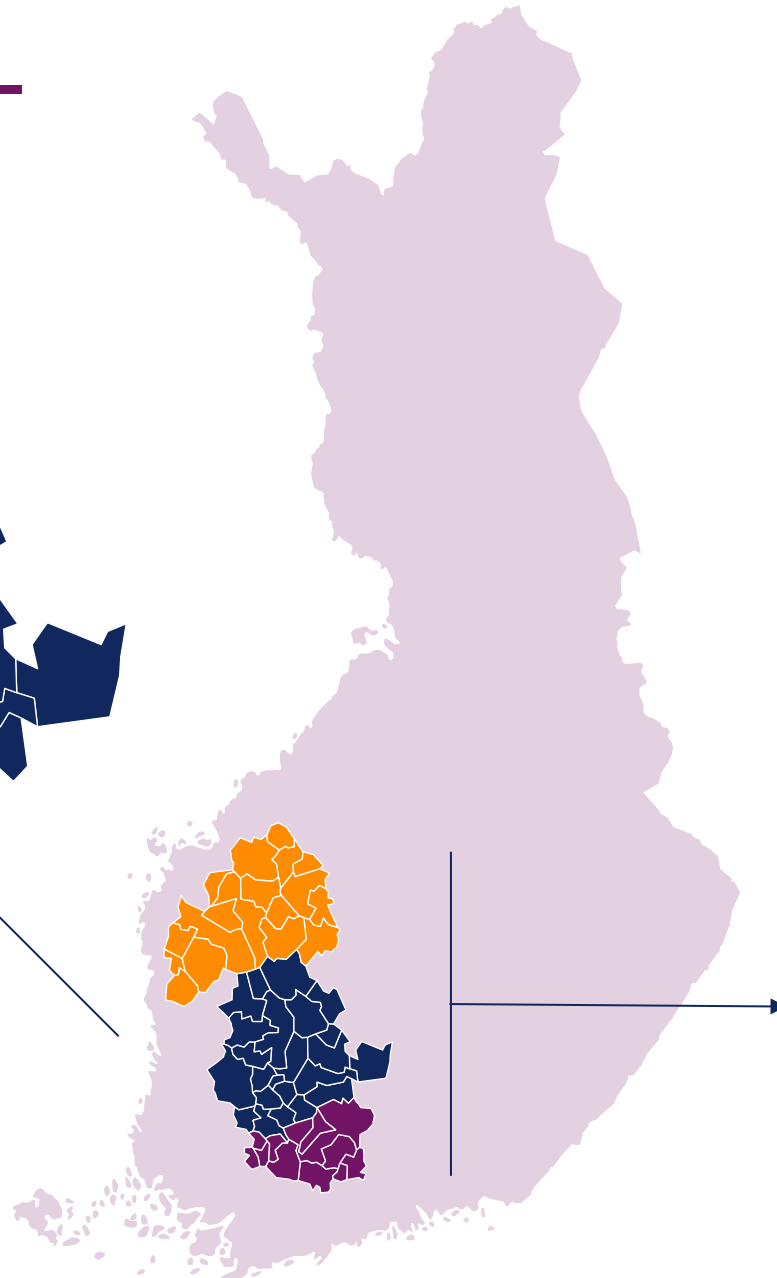
Uudenlainen hallintomalli – valtion ja alueiden yhdessä oppimista

Pirkanmaan kunnat

Pirkanmaan hyvinvointialue muodostuu Akaan, Hämeenkyrön, Ikaalisten, Juupajoen, Kangasalan, Kihniön, Kuhmoisten, Lempäälän, Mänttä-Vilppulan, Nokian, Oriveden, Parkanon, Pirkkalan, Punkalaitumen, Pälkäneen, Ruoveden, Sastamalan, Tampereen, Urjalan, Valkeakosken, Vesilahden, Virtain ja Ylöjärven kunnista

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Ohjaavat ministeriöt:

- STM
- SM
- VM

YTA- eli yhteistyöalue

- Pirkanmaa
- Kanta-Häme
- Etelä-Pohjanmaa

Hyvinvointialueiden keskeinen lainsäädäntö

- **Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen**
 - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
 - Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021)
 - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021)
- **Voimaantulo ja toimeenpano**
 - Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta (616/2021)
- **Maakunta- ja hyvinvointialuejako**
 - Laki hyvinvointialueesta (611/2021)
 - Hyvinvointialue- ja maakuntajakolaki (614/2021)
- **Maakuntien hallinnon ja talouden järjestäminen**
 - Laki hallintolain muuttamisesta (637/2021)
 - Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain muuttamisesta (711/2021)
- **Maakuntien rahoitus**
 - Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021)
 - Laki tuloverolain muuttamisesta (619/2021)
- **Kuntien valtionosuusjärjestelmän muuttaminen**
 - Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021)

Hyvinvointialueilla on kolme ohjaavaa ministeriötä

Sosiaali- terveysministeriö STM

Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan yleinen ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen

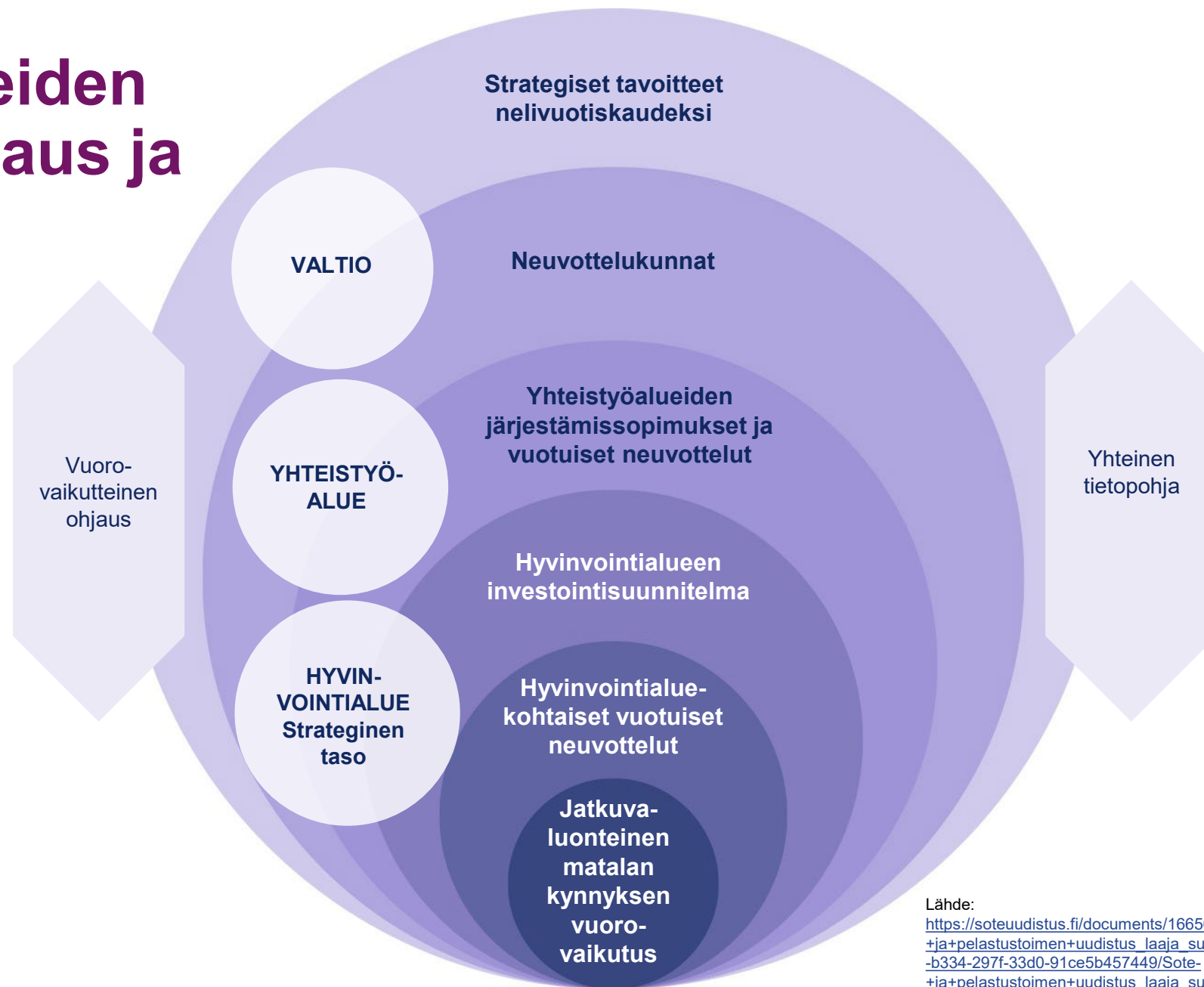
Sisäministeriö SM

Pelastustoimen yleinen johtaminen, ohjaus ja valvonta

Valtiovarain- ministeriö VM

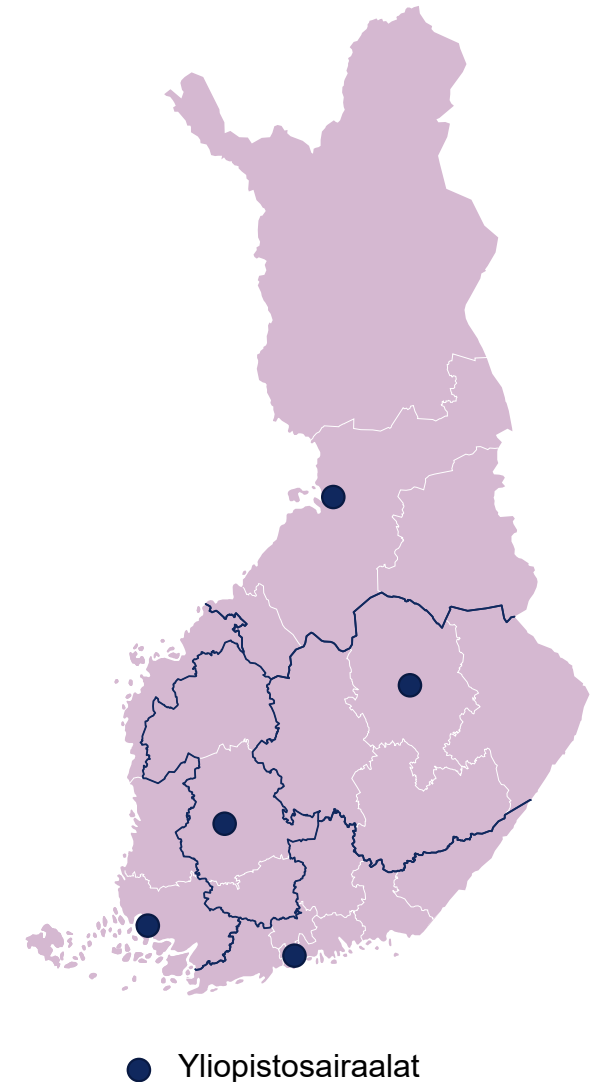
Hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden seuranta sekä hyvinvointialueiden talouden yleinen ohjaus.

Hyvinvointialueiden strateginen ohjaus ja yhteistyötasot

Hyvinvointialueiden välinen yhteistyö ja yhteistyöalueiden (YTA) ohjaus

- Hyvinvointialueiden järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten on viisi yhteistyöaluetta.
- Yliopistollista sairaalaa ylläpitävät Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueet sekä HUS-yhtymä. Ne kuuluvat eri yhteistyöalueisiin.
- Yhteistyöalueelle laaditaan valtuustokausittain hyvinvointialueiden yhteistyösopimus.
- Yhteistyösopimuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain ohjaavien ministeriöiden ja yhteistyöalueen hyvinvointialueiden välisissä neuvotteluissa.

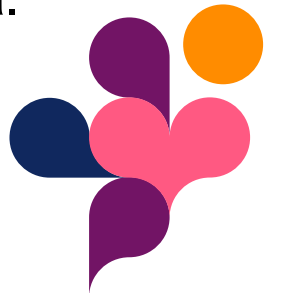

Hyvinvointialueiden rahoitus

- Hyvinvointialueen rahoitus perustuu pääasiassa valtion yleiskatteelliseen rahoitukseen sekä maksu- ja myyntituloihin.
- Hyvinvointialue ei voi suoraan vaikuttaa valtion rahoitukseen. Valtion rahoituksessa huomioidaan vähentävästi tai lisäävästi lainsäädännölliset muutokset.
- Rahoituksen yleiskatteellisuus tarkoittaa sitä, että hyvinvointialue voi itsenäisesti ohjata rahoitusta toiminnassaan sisäisesti sinne, mihin se palveluiden järjestämisen kannalta näkee asian tarkoituksenmukaisimpana.
- Laskentamallissa otetaan huomioon useita kriteerejä, joita painotetaan rahoituslaissa

määritellyillä osuuksilla, esim. hyvinvointialueiden asukasmäärä, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarvetta kuvaavat tekijät, alueellisia olosuhteita kuvaaviin tekijät ja kaksi- tai vieraskielisyys.

- Rahoitus oikaistaan jälkikäteen kahden vuoden viiveellä tilinpäätösten mukaiseksi. Se tehdään koko maan tasolla.
- Jälkikäteisoikaisu ei paikkaa automaattisesti hyvinvointialuekohtaisia omia alijäämiä, siksi on oleellista pitää talous muihin hyvinvointialueisiin nähden keskimääräistä parempana.
- Oikaisuun on tulossa myös omavastuuosuus.

Hyvinvointialueiden rahoitus, investoinnit

- Investointeja voidaan rahoittaa omalla tulorahoituksella (tulojen ja menojen erotuksella), kassavaroilla tai pitkäaikaisella lainarahoituksella.
- Valtio ilmoittaa vuosittain lainanottovaltuuden investointeihin. Jos se ei riitä suunniteltujen investointien rahoitukseen, voi valtiolta pyytää lisälainanottovaltuutta.
- Lisälainanottovaltuus on ehdollista: neuvotteluissa tulee osoittaa, että hyvinvointialue pystyy vastaamaan velvoitteistaan lisälainanottovaltuuden saamisen jälkeenkin.
- Valtio seuraa lisälainanottovaltuuspäätökseen liitettyjen ehtojen toteutumista vuosittain.

Pirkanmaan hyvinvointialue

Suomen suurin hyvinvointialue

- Toiminta käynnistyi vuonna 2023, kun Pirkanmaan 23 kunnan sote-palvelut, pelastuslaitos sekä sairaanhoitopiiri yhdistyivät.
- Noin 20 000 työntekijää.
- Järjestää ja pääosin tuottaa sote- ja pelastuspalvelut yli puolelle miljoonalle pirkanmaalaiselle.
- Tuottaa palveluja lisäksi Sisä-Suomen yhteistyöalueelle.
- Ylin päättävä elin aluevaaleilla valittu aluevaltuusto, jossa 79 aluevaltuutettua

Mihin hyvinvointialueen rahat menevät?

Avustukset
~ **70 M€**

(omaishoidontuki,
vammaispalveluiden avustukset ja
toimeentulotuki)

ICMT-ostot
vähenivät

2024 yli **17**
miljoonaa
euroa

Laboratorio-
palvelut
~**65 M€**

Rahoituskulut
~ **8,5 M€**

Henkilöstökulut
~ **1 100 M€**

Poistot
~**47 M€**

Palvelujen ostot
yhteensä
~**1248 M€**

Yhden vuoden
investointimenot
vuonna 2024
~ **45 M€**

Henkilöstövuokraus
~ **30 M€**

Vuokrat
~**137 M€**

Asiakaspalveluiden
ostot
~**823 M€**

Hyvinvointialueen hankinnat vuonna 2024

Pirkanmaan hyvinvointialueella on **4200** toimittajaa (luku ei pidä sisällään yksityisiä)

365 800 Ostolaskujen määrä

Hyvinvointialueen toimintamenoista hankintojen osuus oli **56%** eli **1,57** mrd euroa

Työllistämisehto koski **150** eri toimittajaa. Työllistämisehdon nojalla työllistettiin **277** hlöä henkilöä työsuhteeseen ja **192** henkilölle tarjottiin työkokeilumahdollisuus

Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaverkosto kattaa noin **166** jäsentä

Hankintasopimuksia siirtyi vuonna 2023 noin **5500** kappaletta

Palveluseteljä hyvinvointialueella on käytössä yhteensä **14** kappaletta

Hankintatoimintaan liittyviä päätöksiä **790** kappaletta

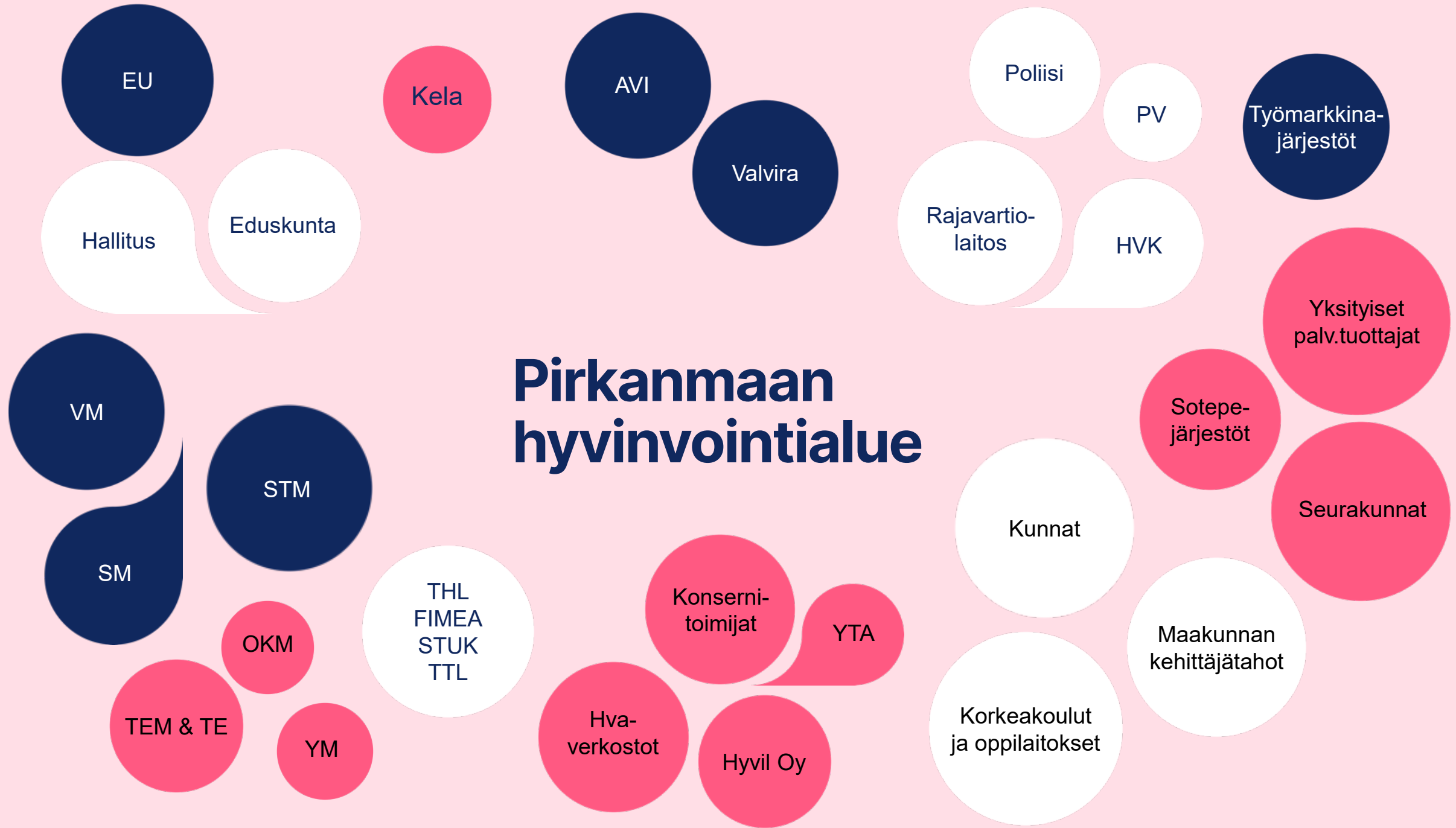

Hankintalain kynnysarvon ylittäviä kilpailutuksia **83** kappaletta

Hankintalain kynnysarvon ylittävien kilpailutusten perusteella laadittiin **406** hankintasopimusta

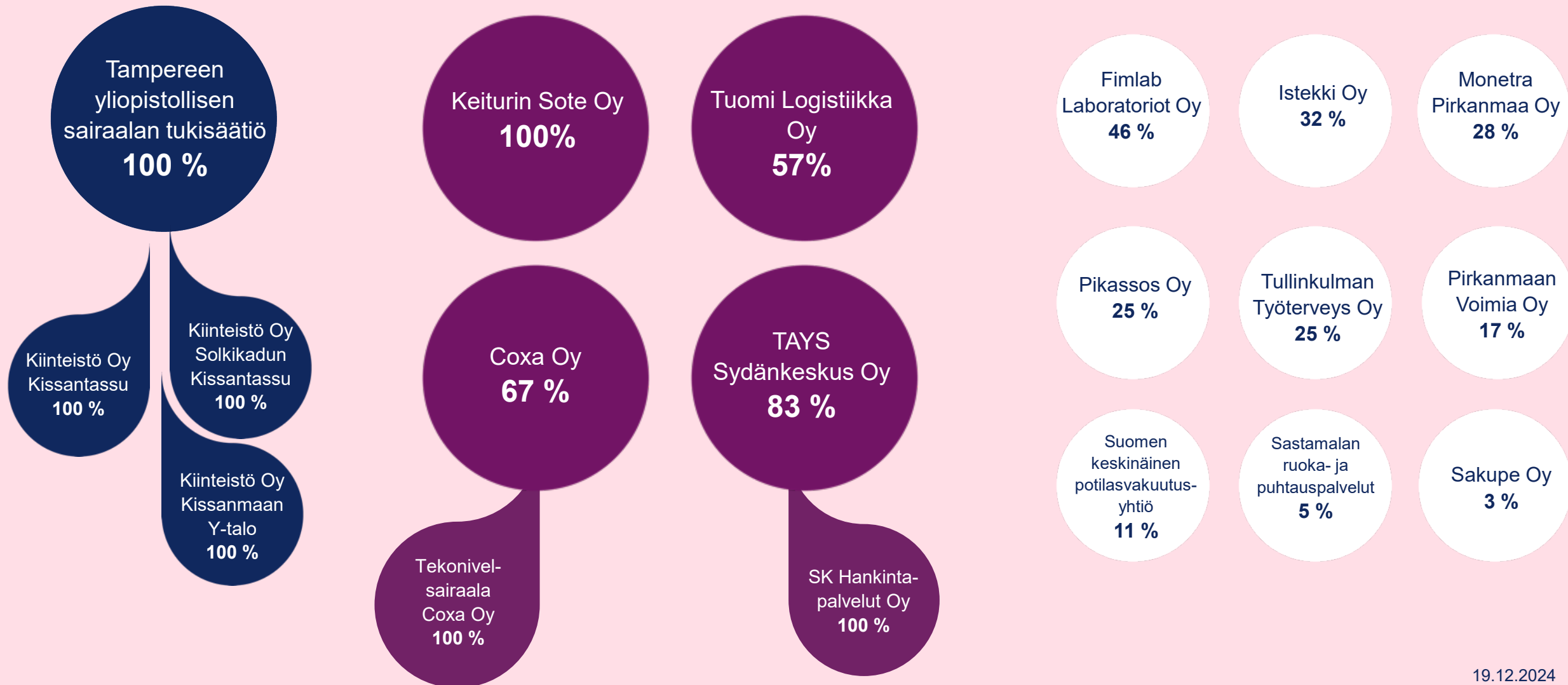
Pirkanmaan hyvinvointialue

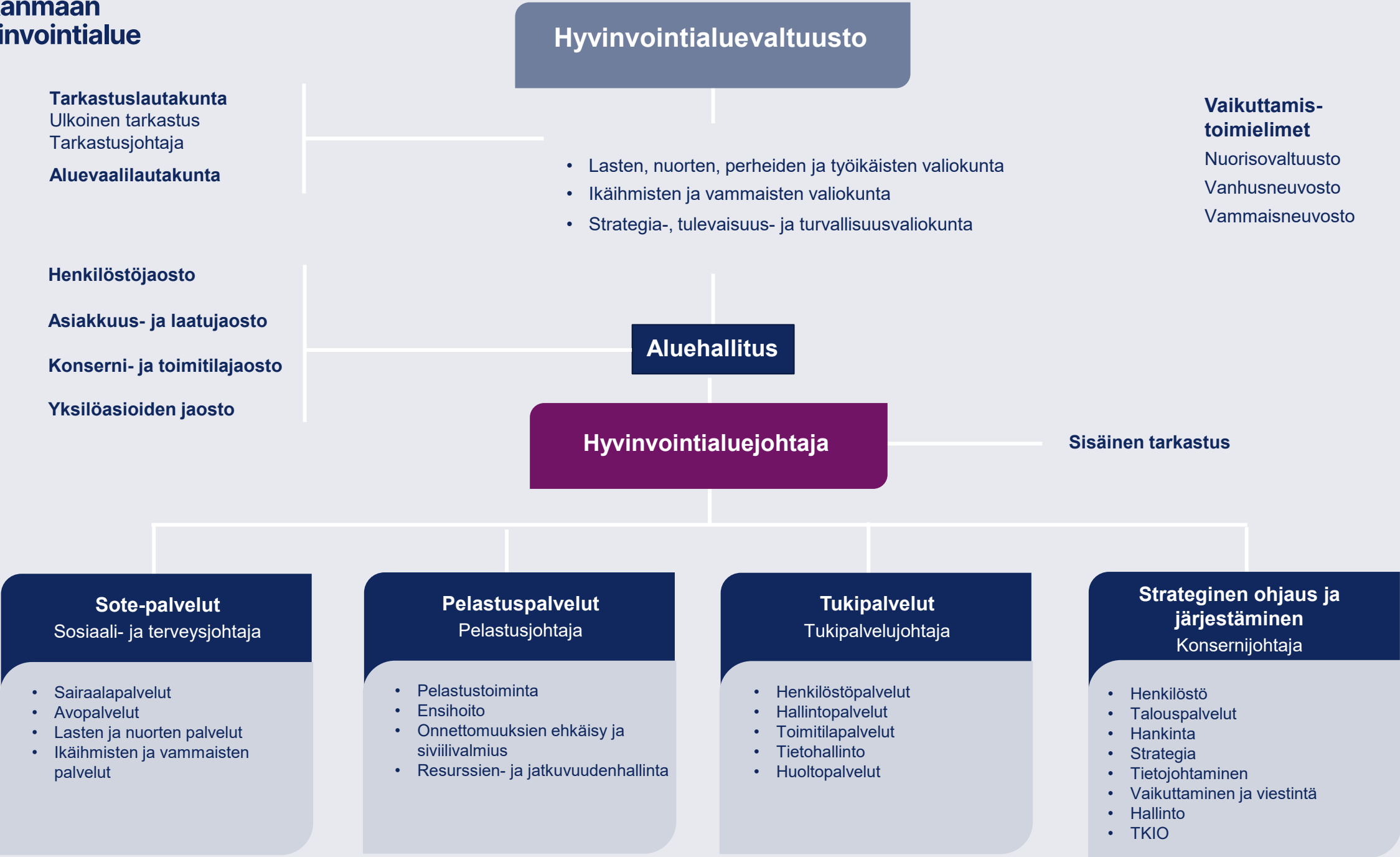

Hyvinvointialueen organisaatio, johtaminen ja päätöksenteko

Pirkanmaan hyvinvointialueen konsernirakenne, omistussosuudet

Palveluiden verkoston kehittämisen periaatteet

Aluevaltuusto 14.8.2023

Juhani Sand, konsernipalvelujohtaja

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Palveluiden verkoston kehittämisen periaatteet

Aluevaltuusto 14.8.2023

Juhani Sand, konsernipalvelujohtaja

Pirkanmaan
hyvinvointialue

**Alue-
valtuusto**

79
valtuutettua

Valiokuntien rooli kuluvalle vaalikaudella

- Osallistuvat strategisten asioiden valmisteluun.
- Edistävät monialaista vuoropuhelua strategisten asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.
- Edistävät asukkaan osallistumista ja vaikutusmahdollisuutta.
- Tulevalla vaalikaudella on kolme valiokuntaa:
 - lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten valiokunta
 - ikäihmisten ja vammaisten valiokunta
 - strategia-, tulevaisuus- ja turvallisuusvaliokunta.

Jaostot

- Aluehallituksella on neljä jaostoa, joille se on delegoinut toimivaltaansa. Jaostoja ovat:
 - Asiakkuus- ja laatujaosto
 - Henkilöstöjaosto
 - Konserni- ja toimitilajaosto
 - Yksilöasioiden jaosto

Muutokset hyvinvointialueen päätöksentekojärjestelmään tulevalla aluevaltuustokaudella

- Aluevaltuuston asemaa vahvistetaan: aluevaltuusto käsittelee myös hyvinvointialuestrategiaan pohjautuvat keskeiset strategiset ohjelmat.
- Valiokuntia on jatkossa kolme nykyisen neljän sijaan. Valiokuntaohjelmassa määritellään muun muassa teemat ja asiat, joita käsitellään. Valiokuntien jäsenmäärä vähenee nykyisestä 21 jäsenestä 15 jäseneseen.
- Aluevaltuusto voi uuden hallintosäännön mukaan päättää, että aluehallituksen ja aluevaltuuston puheenjohtaja voi olla osa- tai kokoaikaisesti palkattu.

Aluevaltuusto hyväksyi demokratiarakenteen kehittämisprojektin
28.10.2024. [Pöytäkirja](#)

Hyvinvointialueen asiakaskokemus ja osallistuminen

Asiakaskokemus ja osallistuminen

Päätavoitteena on **erinomainen ja merkityksellinen asiakaskokemus** sekä se, että hyvinvointialueen palvelut rakentuvat **aidosti asiakaslähtöisesti**.

- **Luomme rakenteita** asiakaslähtöisyyden vahvistamiseen ja osallistumisen tukemiseen.
- **Lisäämme ymmärrystä** asiakaskokemuksesta koulutuksella ja valmennuksella sekä yhtenäisillä toimintatavoilla huomioiden eri asiakasryhmät sekä sisäinen asiakkuus.
- **Edistämme yhteiskehittämistä**, jossa on mukana asukkaat, asiakkaat sekä henkilöstö.
- **Yhdistämme asiakaskokemuksen mittaamista** ja palautetiedon hyödyntämistä.
- **Vahvistamme yhdenvertaisuutta** tarjoamalla tukea ja menetelmiä asiakkaan hoito- ja palvelupolun selkiyttämiseen.

Erinomainen
asiakaskokemus

Läpileikkaavaa toimintaa

Toiminnan seuranta ja päätöksenteko

- Asiakkuus- ja laatujaosto, aluehallitus sekä aluevaltuusto

Toiminnan linjaaminen

- Johtoryhmät, laajennetut johtoryhmät ja strategian kärki 1 seurantaryhmä

Asiakaskokemuksen ja osallistumisen kehittämisryhmä

Avopalvelut

Lasten,
nuorten ja
perheiden
palvelut

Sairaala-
palvelut

Ikäihmisten ja
vammaisten
palvelut

Pelastus-
palvelut

Strateginen
ohjaus

Tukipalvelut

Asiakaslähtöisyyttä edistävä verkosto

**Asiakas-
kokemus ja
osallistuminen**

Rakenteet ja
verkostojen
koordinointi

Asukkaiden ja asiakkaiden osallistuminen Pirhassa

Tavoitteena on että osallistuminen palveluiden kehittämiseen on helppoa ja osa henkilöstön ja asiakkaiden arkea.

Asiakaspalautteet

Suositteluhalukkuus (NPS)

Suora palaute

Kohdennetut kyselyt

Osallistumisen menetelmät

Asukkaan aloite

Vaikuttamistoimielimet

Kokemusasiantuntija

Kehittäjäasiakas

Asiakasraati

Asukaspooli

Polis-osallistumisalusta

Asukaspaneeli

Hyvinvointialueen TKIO ja tiedolla johtaminen

Tutkimus-, kehittämis-, innovaatio- ja osaamistoiminta (TKIO) yliopistollisella hyvinvointialueella

Pirkanmaan hyvinvointialueen TKIO-toimialue ohjaa ja koordinoi TKIO-toimintaa, jota tehdään tiiviissä yhteistyössä mm. Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa.

Tutkimus

- Tutkimus tuottaa uutta tieteellistä tietoa parempien palvelujen ja hoitokäytäntöjen kehittämisen perustaksi.
- Esimerkiksi kliiniset tutkimukset mahdollistavat uusien lääkkeiden ja hoitomuotojen nopean käyttöönoton.
- Peruspalvelujen tutkimustoiminnan vahvistaminen on yksi kansallisista sote-järjestämisen tavoitteista.

Kehittäminen

- Kehittämistoiminta mahdollistaa hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteuttamisen ja palvelujen laadun parantamisen.

Tutkimus-, kehittämis-, innovaatio- ja osaamistoiminta (TKIO) yliopistollisella hyvinvointialueella

Innovaatiotoiminta

- Hyvinvointialueella kehitetään yhdessä yritysten ja muiden kumppanien kanssa uusia innovaatioita kuten digitaalisia palveluja, robotiikkaa ja kestäväen kehityksen mukaisia ratkaisuja.
- Hyvinvointialue toimii innovaatioiden kehittäjänä, kokeilualustana ja uusien ratkaisujen käyttöönottajana.
- Innovaatiotoiminta parantaa palvelujen laatua ja vaikuttavuutta ja edistää alueen elinvoimaisuutta ja hyvinvointia.

Osaaminen

- Osaamisen kehittäminen hyvinvointialueella varmistaa, että henkilöstö on hyvin koulutettua ja osaavaa, mikä vahvistaa potilas- ja asiakastytytyvääisyyttä.
- Osaamisen kehittäminen parantaa henkilöstön työhyvinvointia ja alueen vetovoimaisuutta.

TKIO 2024

Ulkopuolinen TKI-
rahoitus

14,5 M€

950

hallinnoitavien
tutkimushankkeiden
määrä

Käynnissä olevien
yrityslähtöisten
tutkimusten määrä

197

Järjestettyjä
täydennyskoulutuksia

1053

Osallistujia **27 358**

Tiedejulkaisujen
määrä

1157

Uusia
biobankkisuostumuksia

14 131

Ammattikorkeakoulu-
opiskelijoita harjoittelussa

2108

Amanuenssijaksojen
määrä

137

Hyvinvointialueen kokonaistieto

- Hyvinvointialueen toimintaympäristössä tieto koostuu monista osa-alueista ja mittauspisteistä.
- Tieto sijaitsee useissa erillisissä järjestelmissä hajallaan.
- Tiedosta on tarve rakentaa monia tietosisältöjä yhdistäviä eri tasoille suunnattuja tilannekuvia.

Tietojohtamisen visio

Strategian polku: tähdistä suunnistamisesta
moderniin navigointiin

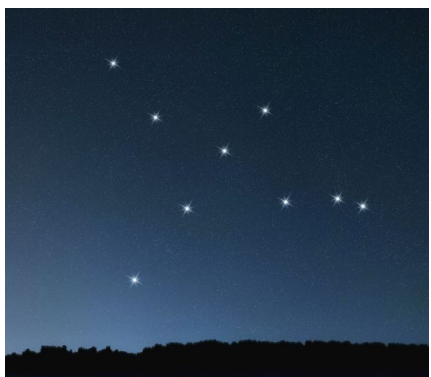
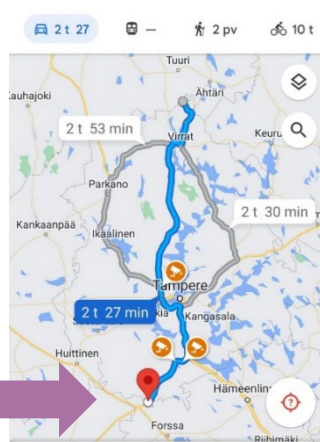

Image by Allexxandar from Freepik

Image by Ylanite Koppens from Pixabay

2 t 27 min (206 km)

Tavoitteena
tiedolla johdettu
Pirha –
Tietojohtaminen
kuuluu kaikille

Oikea tieto oikea-aikaisesti
oikeilla henkilöillä ja oikeassa
muodossa

Tietojohdamisen strategiset tavoitteet, tuotokset ja toimenpiteet 2023-2025

1. Tiedon tuottaminen

2. Tiedon jalostaminen

3. Tiedon hyödyntäminen

Tavoitteet

Data on laadukasta, luotettavaa ja vertailukelpoista

Tieto on saatavilla nopeasti ja oikea-aikaisesti toiminnan eri tasoilla

Tiedolla johtamista hyödynnetään systemaattisesti toiminnan johtamisessa, ohjauksessa ja kehittämisessä

Tuotokset

- Tiedon laadun parantamisen hallintamalli on otettu käyttöön ja sitä hyödynnetään sekä kehitetään jatkuvasti
- Tietojohdamisen kansallinen perusta ja siihen liittyvä kansallinen yhteistyö on luotu ja sitä kehitetään systemaattisesti

- Toimiva tiedon jalostuspolku ja toimintamallit luotu datan muuntamiseksi helppokäyttöisiksi raporteiksi
- Toiminta pystyy tuottamaan tietoa omaan käyttöönsä ketterästi ja oikea-aikaisesti
- Pirkanmaan hyvinvointialueen laajuiset raportit ovat käytettävissä päätöksenteon tukena

- Tiedolla johtaminen on osa toiminnan johtamista, ohjausta ja kehittämistä läpi organisaation
- Tietoon pohjautuva ymmärrys annettujen hoitojen ja palveluiden vaikuttavuudesta

Toimenpidekokonaisuudet

Tiedon laadun parantaminen

Tietojohdamisen kansallinen perusta

Raportoinnin yhteiskehittäminen

Tietotarjonnan laajentaminen

Tiedolla johtamisen muutosjohtaminen

Vaikuttavuusperusteinen tiedolla johtaminen

Riippuvuudet

ICT-järjestelmien konsolidointi

Valtakunnallinen sääntely

Yhteistyö järjestöjen ja kuntien kanssa

Järjestöyhteistyö

- Hyvinvointialueen strategiassa vuosille 2023 - 2025 yhdeksi kärkiteemaksi on nostettu **yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut**. Keskeiseksi tavoitteeksi on asetettu alueen kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tiiviin kunta- ja järjestöyhteistyön avulla.
- **Järjestöavustukset** ovat hyvinvointialueelle yksi tapa toteuttaa järjestämislain (612/2021) 7§ mukaista velvoitetta tukea hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Avustuksia myönnetään kumppanuus-, yleis- ja kohdeavustuksina hyvinvointia ja terveyttä edistävään, hyvinvointialueen strategian mukaiseen toimintaan, joka täydentää hyvinvointialueen tuottamia palveluita.
- Jokaisessa Pirkanmaan kunnassa on ollut vuosina 2024 ja 2025 kumppanuus- tai yleisavustusta saaneita järjestöjä.
- Pirkanmaan hyvinvointialueen yleiset avustusperiaatteet on päivitetty vuodelle 2025 ja hyväksytty [aluehallituksessa 26.8.2024 § 229](#).

Kuntayhteistyö

- Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyöstä on säädetty muun muassa hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021).
- Pirkanmaan kunnat, Pirkanmaan hyvinvointialue ja Pirkanmaan liitto solmivat keväällä 2023 [puitesopimuksen](#) yhteistyökohteista, -tavoitteista ja -rakenteista sekä toimintatavoista. Puitesopimuksessa yhteistyön strategisiksi painopisteiksi on määritelty seuraavat asiat:
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
 - Työllistymisen tukeminen
 - Kotouttamisen edistäminen
 - Palveluverkon toteutus
 - Yhteinen väestöennuste
 - Tiedolla johtaminen
 - Varautuminen ja valmiussuunnittelu
 - Edunvalvonta ja vaikuttaminen
 - TKI-yhteistyö
 - Sivistys- ja sotepalveluiden tiivis yhteistyö
- Vuosien 2023-2024 aikana on määritelty yhteistyörakenteet ja hyvinvointialueen prosessinomistajat kullekin yhdyspinnalle. Eniten positiivista muutosta yhteistyössä on kahden vuoden aikana koettu palveluverkon toteutuksessa, kotoutumisen edistämisessä ja perhekeskustyksessä.
- Keskeisimmät yhteiset foorumit ovat strategista yhteistyötä tukeva **ylimmän johdon foorumi** (ylin virkajohto, hallitusten ja valtuuston puheenjohtajat) sekä strategisesta ja operatiivista yhteistyötä yhteensovittava **Pirkanmaan johtajakokous**.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on hyvinvointialueen ja kunnan yhteinen lakisääteinen tehtävä. Hyvinvointialueen alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja ehkäisevän työn koordinaatio on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keskitetyn tiimin toimintaa.
- Lakisääteinen **hyvinvointikertomus ja -suunnitelma** 2023–2026 valmisteltiin yhdessä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa vuonna 2023. Sen toimeenpano käynnistyi helmikuussa 2024 aluevaltuuston hyväksymisen jälkeen.
- Kokonaisuuteen sisältyvät ehkäisevän **päihdetyön suunnitelma, ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, neuvolasuunnitelma ja opiskeluhuoltosuunnitelma**. Näillä kuudella alueellisella hyvinvointisuunnitelmalla on yhteiset painopisteet ja tavoitteet, mutta muuten ne ovat itsenäisiä asiakirjoja.
- Hyvinvointialue on käynyt vuosittain hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöneuvottelut kuntien ja järjestöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä alueella.

Hyvinvointialueen palvelut

Hyvinvointialue auttaa vuoden kaikkina päivinä kellon ympäri

Tuemme vuosittain liki
2000
ikäihmisten omaishoitajaa

Vuosittain asuu noin
4400 asiakasta
ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

4406
uutta ihmistä syntyi
Taysissa vuonna
2024

Teemme vuosittain noin
2,5 miljoonaa
kotihoitoon
asiakaskäyntiä

100 000
puhelua päivystysapuun
116117

243 000
käyttäjää
digitaalisissa
palveluissamme
vuonna 2024

Neuvomme ja ohjaamme
palveluneuvonnassa
vuosittain noin
30 000
ja lähitoureilla noin **12 000**
ihmistä.

Vuosittain noin
250 000
käyntiä
kiirevastaanotoilla

Noin miljoona
puhelua sote-asemille

Noin **300**
asiakasta
yhteisöllisen
asumisen yksiköissä

Taysin lukuja 2024

Acutassa käyntejä
130 330

Osastojaksoja oli
101 107

Syntyneitä
vauvoja
4406

Käyntimäärä
(sis. puhelut ja kirjeet)
1 431 186

Potilaiden määrä
254 699

Pirkanmaan pelastuslaitoksen resurssit 2024

Paloasemia on
64

910,1
Henkilötyövuotta,
henkilöstön
keski-ikä on
42,2

Paloasemista **16** on
valmiudessa
24/7

Sopimuspalokuntia
54

Hälytysosastoissa
toimivia henkilöitä
on yhteensä yli
900

Myös pelastuspalveluissa on jatkuva valmius

Hälytystehtäviä oli yhteensä

77 707

Hälytystehtävistä ensihoidon tehtäviä oli

68 516

(myös ulkoinen tuotanto)

Automaattisten paloilmoin-laitteistojen hälytyksiä

1689

Tulipaloja

971

Liikenne-onnettomuuksia

1204

Palotarkastusten yritys- ja laitoskohteita

1423,

muita palotarkastuksia

1182

Turvallisuusviestinnän eri tapahtumissa tavoitettiin lähes

53 000

kansalaista

Suuronnettomuuksia

4

Tukipalveluiden lukuja 2024

Hyvinvointialueella
on käytössä

850

ICT-järjestelmää*

Työasemia

17 200

ja puhelimia

22 300

Välinehuollossa
käsitellään erilaisia
instrumentteja

234 000 kpl/kk

Toimitettuja tekstiilejä

630 000 kpl / kk

joista työasuja on kierrossa
kuukausittain lähes

300 000 kappaletta

Aterioita tuotetaan
potilaille

335 000

kappaletta / kk

Puhelinvaihde
käsittelee

28 000

puhelua kuukaudessa

Toimitiloja

752

erityisryhmien
asuntoja

2517

Tulkkipalveluja käytetään

2200 krt/kk ja

käännöspalveluita **80** krt /kk

*Uuden, yhteisen potilastietojärjestelmän hankinta on käynnistetty.

Katso tästä palvelulupausvideomme

- Avopalvelut
- Sairaalapalvelut
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Ikäihmisten palvelut
- Vammaispalvelut
- Lähitorit ja asiakasohjaus

Muita videoita palveluistamme

- Kuukausittain julkaistavat uutiskatsaukset selkeäkielisesti ja tulkittuna suomalaiselle viittomakielelle
- Mitä psykiatrisessa hoidossa tapahtuu?
- Digiklinikalla voit hoitaa monia terveysasioitasi helposti ja nopeasti
- Suun terveystarkastus 1-2-vuotiaille
- Tahtoni mukaan toteutetaan
- Mitä tarkoittaa Suomi.fi-valtuutus?

Sairaalapalvelut

Tarjoamme tutkitusti vaikuttavaa hoitoa ja
kehitymme jatkuvasti.
Hoidamme potilaamme laadukkaasti
vuoden jokaisena päivänä, ympäri
vuorokauden.

Sairaalapalvelut Pirkanmaan hyvinvointialueella

- Tuotamme Tampereen yliopistollisen sairaalan (Tays) palvelut ja lähisairaalapalvelut.
- Tampereen yliopistollinen sairaala on Suomen toiseksi suurin sairaala ja yksi viidestä yliopistosairaalaista.
- Tays Keskussairaalan lisäksi hoidamme potilaitamme Hatanpään, Valkeakosken ja Sastamalan sairaaloissa sekä sote-asemien sairaalaosastoilla ja poliklinikoilla ympäri Pirkanmaata.
- Oman toiminnan lisäksi palveluja tuotetaan Tekonivelsairaala Coxan, Sydänsairaalan, Pirkanmaan hoitokodin ja ulkoistettuina eri yhtiöissä.

Tuotamme vaativaa erikoissairaanhoidoa laajasti

- Tuotamme pirkanmaalaisille korkea-tasoista, tutkimukseen perustuvaa ja vaikuttavaa hoitoa. Vaativinta erikoissairaanhoidoa tuotamme myös yhteistyöalueen (YTA) eli Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjamaan hyvinvointialueiden asukkaille.
- Taysiin on keskitetty valtakunnallisen työnjaon mukaisesti muun muassa selkäydinvammapotilaiden kuntoutumispalveluita, sukupuoli-identiteettitutkimuksia sekä nuorisopsykiatrian erityisen vaikeahoitoisten alaikäisten psykiatrisia tutkimuksia ja hoitoja, joita kaikki yliopistosairaalat eivät tuota.
- Myös vapaan hoitopaikan valinnan kautta hoidetaan merkittävä määrä muualta tulevia potilaita useilla erikoisaloilla.
- Erikoissairaanhoidoon pääsee Pirkanmaalla keskimääräistä paremmin. Potilaistamme 96% pääsi vuonna 2024 hoitoon määrääjassa.

Sairaalapalveluihin kuuluu kahdeksan toimialuetta (jos laitetaan organisaatiokaavio, ei tätä tarvita)

- Sisätaudit, keuhko-, iho- ja allergiasairaudet
- Syövänhoito, kirurgia ja vatsasairaudet
- Aistit, neuroalat, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet
- Lapset ja naiset
- Psykiatria
- Akuuttihoito
- Kuvantamiskeskus, verisuonitoimenpiteet ja apteekkipalvelut
- Lähisairaalat

Sairaalapalvelut lukuina

- Osastohoitojaksojen määrä (esh, ml. Coxa ja Sydänsairaala): 101 107 kpl
- Eri potilaiden määrä (esh, ml. Coxa ja Sydänsairaala): 254 699 kpl
- Avohoitotapahtumien määrä: 1 422 145 kpl
 - josta Acuta päivystys -vastuualueen tapahtumat: 130 349 kpl
- Asiakas-NPS (ml. Sydänsairaala): 81,6
- Toimintakulut 1,1 mrd €
- 8026 työntekijää (tilanne 31.12.2024) Suuri osa henkilöstöstämme tekee vuorotöitä.

Sairaalapalvelujen kehittämistä

- Kehitämme palvelujamme jatkuvasti vaikuttavammiksi. Tällä hetkellä toimintamme kehittäminen painottuu muun muassa:
 - Kotisairaalapalvelujen vahvistamiseen
 - Palliatiivisen hoidon kehittämiseen
 - Psykiatristen potilaiden hoidon porrastuksen uudistamiseen
 - Kuntoutuksen kehittämiseen
 - Jatkohoitoon siirtymisen ja kotiutumisen sujuvoittamiseen
 - Hoito- ja tutkimusmenetelmien vaikuttavuuden kriittiseen arviointiin
 - Uusien tilojen ja toimintamallien suunnitteluun osana Taysin uudistamisohjelmaa

Sairaala palvelee myös digitaalisesti

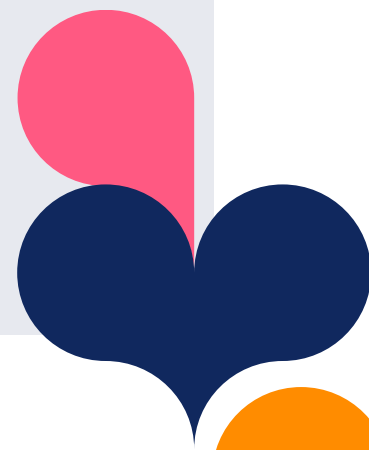
- OmaTays on Taysin digitaalisen asioinnin palvelu
 - OmaTaysissa potilas muun muassa näkee omat ajanvarauksensa, voi täyttää kyselyjä digitaalisesti, osallistua etävastaanotolle ja lähettää viestejä hoitoyksikköönsä.
- TaysPolku on potilaan digitaalinen hoitopolku mobiilisovelluksessa
 - Sovelluksessa potilaan hoitopolulla ovat kaikki hänen hoitoonsa liittyvät tiedot, tehtävät ja ohjeet ennen ja jälkeen hoitotapahtuman. Potilas voi myös viestitellä järjestelmän kautta hoitoonsa liittyvistä asioista.
 - TaysPolku laajenee jatkuvasti uusiin palveluihin

Sairaala tutkii ja kouluttaa

- Sairaalapalveluissa tehdään kansainvälisesti merkittävää tieteellistä tutkimusta.
 - Vuonna 2024 tieteellisiä julkaisuja oli 600 kpl
- Teemme myös läheistä yhteistyötä Tampereen korkeakouluyhteisön kanssa koulutussairaalana.
 - Tiivis yhteistyö Tampereen yliopiston lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunnan kanssa
 - Opiskelijaohjaus eri ammattilaisten toimesta
 - Meillä harjoittelee vuosittain suuri määrä opiskelijoita matkalla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattiin.
- Ainutlaatuinen Kirurgian koulutuskeskuksemme on Pohjoismaiden ensimmäinen leikkaussaliympäristöä simuloiva opetuksen huippuyksikkö, jossa kirurgisia tekniikoita opetellaan tekemällä toimenpiteitä vainajille ruumiinavausten yhteydessä.

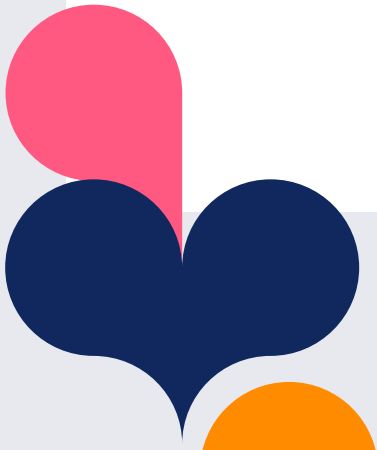
Sote-asemat ja lähiasemat

Sote-asema	Lähiasema	Lähiasiointipiste (liikkuvat palvelut)	Sairaaloiden sote-kampukset
Laaja valikoima perustason sosiaali- ja terveyspalveluja, kuten useita lääkärin ja hoitajan vastaanottoja, kuntoutusta ja hammashoitoa. Osassa soteasemista toimii laaja kiirevastaanotto, jonne voi hakeutua myös muiden kuntien alueilta iltaisin ja viikonloppuisin.	Palveluvalikoima vaihtelee. Yksittäisiä perustason sosiaali- ja terveyspalveluja. Esimerkiksi lääkärin ja hoitajan vastaanotto, neuvolan, hammashoidon, avokuntouksen tai sosiaalityön palveluja.	Lähiasiointipiste, joissa palvelu vaihtelee sen mukaan, millaista palvelua alueella erityisesti tarvitaan. Palvelua tarjotaan ajanvarauksella.	Sairaaloiden sotekampuksilla on erikoistunutta palvelua ja hoitoa sekä poliklinikoilla että vuodeosastoilla.

Palvelut paikkakunnittain

Sote-asemat	Lähiasema	Lähiasiointipiste (liikkuvat palvelut)
• Akaa • Hämeenkyrö • Kangasala • Lempäälä • Mänttä-Vilppula • Nokia (laaja kiirevastaanotto) • Orivesi • Parkano • Pirkkala • Sastamala (laaja kiirevastaanotto)	• Tampere - Hatanpää (laaja kiirevastaanotto) - Hervanta - Lielähti - Linnainmaa - Tammelakeskus - Tesoma - Tipotie • Valkeakoski • Virrat (laaja kiirevastaanotto) • Ylöjärvi (laaja kiirevastaanotto)	• Ikaalinen • Kangasala - Ruutana - Vatiala • Kuhmoinen • Lempäälän Kulju • Pälkäne • Tampere - Kaukajärvi - Mehiläisen Hervannan ja keskustan toimipisteet (ulkoistetut asemat) • Urjala • Vesilahti
		Sairaaloiden sote-kampukset
		• Sastamala • Tampere Tays Keskussairaala • Tampere Hatanpää • Valkeakoski

Palveluverkkopäätökset vuosina 2023-2024, 1/2

- Suun terveydenhuollon palveluverkkopäätös, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- Lasten, nuorten ja perheiden palveluverkkopäätös, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- IKI2035-kehittämishojelman toimeenpanosuunnitelman päätös, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- IKI2035-ohjelman toimeenpanoon liittyvät lähitoreja, kuntouttavaa päivätoimintaa sekä asumista ja laitoshoidoa koskevat palveluverkkosuunnitelmat, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- Vammaisten asumispalvelujen palveluverkkopäätös, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumisen ja asunnottomuuden palveluiden verkoston suunnitelman 2024-2035 päätös, [aluehallituksen pöytäkirja](#)

Palveluverkkopäätökset vuosina 2023-2024, 2/2

- Psykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden selvitystyöryhmän loppuraportti, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- Vuodeosastojen palveluverkkosuunnitelmapäätös, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- Vastaanottopalveluiden sekä työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkopäätös, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- Lähiasemien palveluiden verkon suunnitelma sekä sote-asemien ja sote-kampusten tarkennukset, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- Liikkuvien palveluiden pilotin väliarviointi ja lähiasemaverkon tarkennukset, [aluehallituksen pöytäkirja](#)
- Vammaisten palvelujen palveluverkkopäätös, [aluehallituksen päätös](#)

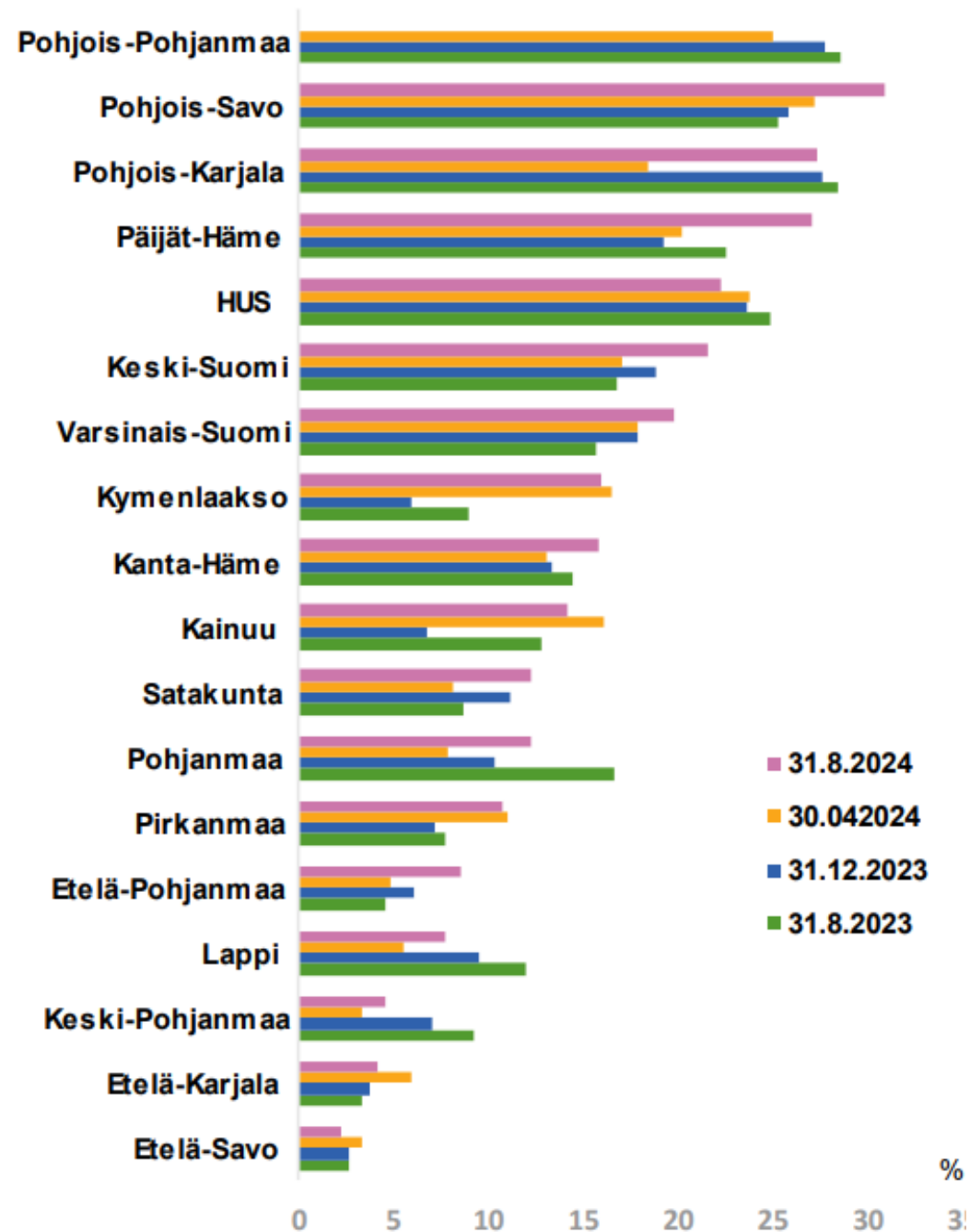
Vuonna 2024 palveluverkkoa uudistettiin ja palvelurakennetta kevennettiin

- Soten tehtäväalueella toteutettiin strategian toimeenpano-ohjelman tavoitteita uudistamalla palvelujen verkostoa ja keventämällä palvelurakennetta kaikilla palvelulinjoilla.
- Digitalisaatiota, digitaalisia palveluja ja teknologian käyttöä lisättiin kaikissa palveluissa.
- Toiminnan vaikuttavuutta kehitettiin, terveyspalveluissa parannettiin hoitotakuun toteutumista, ja ikääntyneiden palveluissa ympärivuorokautisen asumispalvelun saatavuus parani.
- Ostopalvelujen kokonaisuuden hallinta on parantunut, vuokratyövoiman käyttöä on vähennetty, organisaatorakennetta on muokattu tarkoituksenmukaisemmaksi ja taloutta on tasapainotettu määrätietoisesti.

Pirkanmaan erikoissairaanhoidon tilanne keskimääräistä parempi

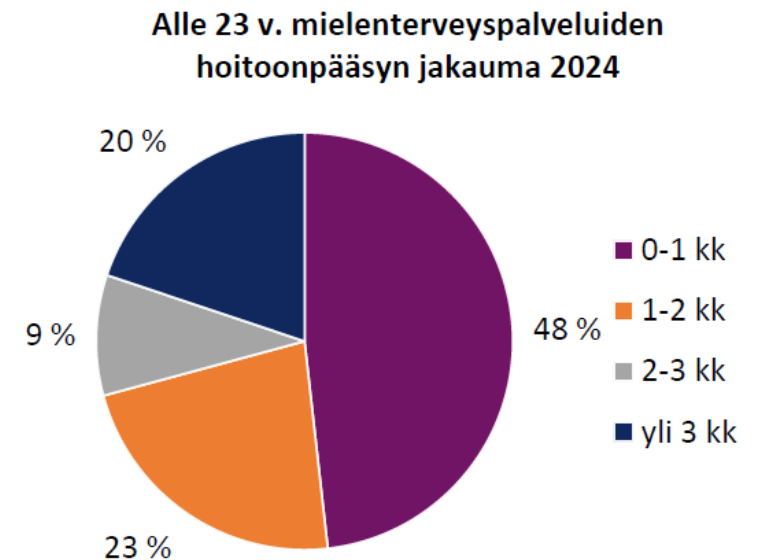
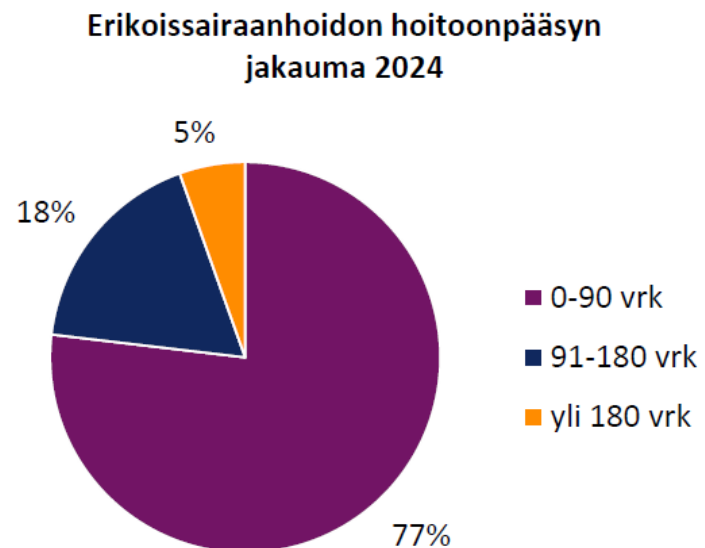
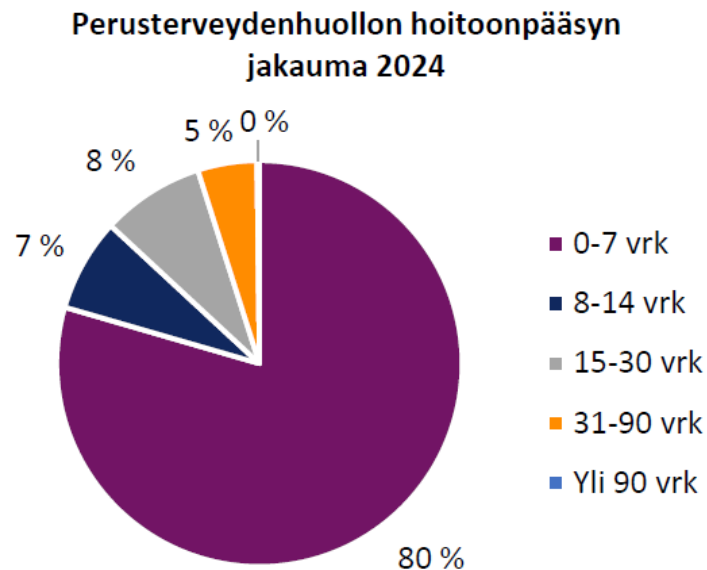
- Erikoissairaanhoidon pääsee Pirkanmaalla keskimääräistä paremmin, eivätkä jonot kasvaneet kesällä.
- 95 % kaikkien erikoisalojen potilaista pääsee erikoissairaanhoidon alle 180 vuorokaudessa (pl. lasten ja nuorten psykiatria).

THL:n tilasto erikoissairaanhoidon jonoista Suomessa. Yli puoli vuotta kiireetöntä hoitoa odottaneiden osuus kaikista hyvinvointialueiden sairaaloihin odottavista (%) 31.8.2023, 31.12.2023, 30.4.2024 ja 31.8.2024*

Toiminnan tunnuslukuja Pirkanmaalla

- Perusterveydenhuollon (sis. kaikki palvelumuodot) hoitotakuu toteutui määräajassa (14 vrk) 87 %.
- Erikoissairaanhoidon hoitotakuu toteutui määräajassa (180 vrk) 95 %.
- Alle 23-vuotiaiden mielenterveyspalveluiden hoitotakuu toteutui määräajassa (3 kk) 80 %.

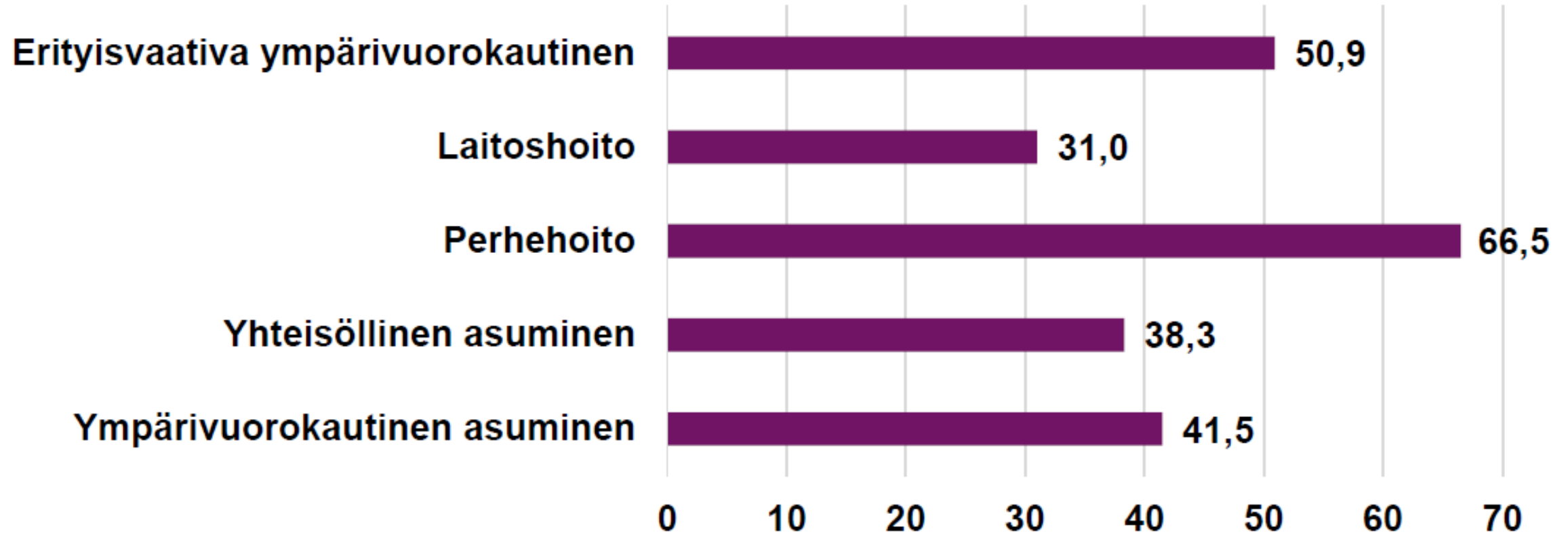

Ikäihmisten palveluissa lain edellyttämä taso

- 96,8 % asiakkaista pääsee alle kolmessa kuukaudessa ympärivuorokautiseen palveluasumiseen ja alle kuukaudessakin noin puolet.
- Yli kolme kuukautta jonottavat vain ne, jotka eivät ota vastaan tarjottua paikkaa ja haluavat jäädä jonoon tiettyyn yksikköön.
- Palvelujen saatavuus on parantunut kunta-ajoista – osalla kunnista oli pitkiä jonoja.

Ikäihmisten asumispalvelujen keskimääräiset odotusajat (vrk)

Ympäri vuorokautisiin asumispalveluihin pääsi sujuvasti

- Ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen pääsi alle kolmessa kuukaudessa 97,4 prosenttia paikkaa tarvinneista ikäihmisistä. Odotusaika pysyi ennallaan vuodesta 2023.
- Alle kuukaudessa paikan sai 43,2 prosenttia paikkaa odottaneista.
- Yli kolmen kuukauden odotusajat johtuivat pääosin siitä, että asiakas odotti paikkaa toivomastaan yksiköstä.

Asiakasmäärät palvelutehtävittäin*	1-12/2024
lääkäiden palvelut	18 774
Lapsiperheiden palvelut	14 535
Lastensuojelu	5 577
Päihde- ja riippuvuustyön erityiset palvelut	2 249
Työikäisten palvelut	23 539
Vammaispalvelut	10 331

**Kaikki palveluita käyttäneet eri asiakkaat yhteensä. Määrät suuntaa antavia (tiedot vajavaiset joidenkin kuntien asiakkaiden osalta).*

Osassa palveluista alueellisia eroja

- Ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemuksista 96 % käsiteltiin määräajassa.
- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden kiireettömän hoidon saatavuudessa parantamista - Orivedellä ja Tampereella hoitoon pääsy kestää 3-4 viikkoa.
- Pelastuspalvelut on tavoittanut alueellisesti riskialueittain palvelutasopäätöksen mukaisesti. Ensihoitopalvelujen tavoittavuudessa on alueellisia eroja.

OmaPirha

243 000

rekisteröitynyttä

Tämä on
lähes puolet
pirkanmaalaisista

330 000
Kirjautumis-
kertaa

**OmaPirha
Digiklinikka**

106 000

rekisteröitynyttä

 OmaTays

265 000

rekisteröitynyttä

138 000
käytyä
keskustelua

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Digipalvelut 2024

Pirkanmaalaiset
osaavat käyttää digipalveluita

5 000 000
käyntiä
Pirha.fi -sivuilla

114 000
Pirbotin kanssa
aloitettua
keskustelua

11 000
täytettyä digitaalista
yhteydenotto- ja
esitietolomaketta

21 000
nimettömänä
aloitettua chattia

168 000
kotihoiton
etäkäyntiä

14 000
videovastaanottoa

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Digiklinikka suosittu asiointikanava

- Toukokuussa 2024 avattu digiklinikka lisäsi perustason palveluja merkittävästi.
- Digiklinikka palvelee joka päivä klo 8-22.
- 106 302 rekisteröitynyttä käyttäjää.
- 138 280 käytyä keskustelua, eli noin 569 keskustelua päivässä.
- Vasteajan mediaani noin 11 minuuttia.
- 60% asioinneista saatu ratkaistua.
- Kysyntä painottuu maanantaille ja laskee viikon edetessä, lauantait ja sunnuntait hiljaisia.
- Uusia käyttäjiä rekisteröityy kuukausittain noin 11 000

Henkilöstötilanne

Henkilöstö lukuina 2024

Henkilöstön keski-ikä
40,5

Yleisimmät ammattinimikkeet
**Sairaanhoitaja, lähihoitaja,
sairaalahuoltaja, erikoislääkäri,
sosiaalityöntekijä ja ohjaaja**

Avoimia työpaikkoja **2410**,
eläköityneitä työntekijöitä **375**,
hakijoita avoimiin tehtäviin **26 140**

Johtamisen ja esihenkilöiden Pirha-akatemia
koulutti yli **3200** esihenkilöä yli **200** tilaisuudessa

Hyvinvointialueen henkilöstökulut 2024

Henkilöstökulujen osuus hyvinvointialueen toimintakuluista

40,9 % = 1145 milj.€ (vuonna 2023: 32 %; 1110 milj.€)

Palkat ja palkkiot **33,3 %** hyvinvointialueen

toimintakuluista = **930 milj.€** (vuonna 2023: 26 %; 866 milj.€)

Henkilösivukulut **7,7 %** hyvinvointialueen

toimintakuluista = **214 milj.€** (2023; 7 %; 224 milj. €)

Työvoiman vuokraus-
kustannukset

1 %

hyvinvointialueen
toimintakuluista

= **27,7 milj. €**

(2023: 1,2 %; 41,7 milj. €)

Hyvinvointialueen tilat ja Taysin uudistamisohjelma

Pirkanmaan hyvinvointialueen tilatietoja (31.12.2023)

980 000

m²

336 000

m²

OMISTETUT

643 000

m²

VUOKRATUT

750

rakennusta

34%

omistusaste

200 milj.*

euroa/vuosi

1,05 mrd.**

Investoinnit euroa

440 milj.

vuokrasopimuksiin
sitoutuneet eurot

780

vuokrasopimusta

* Käynnissä olevat ja suunnitellut investoinnit kasvattavat vuotuisia kustannuksia merkittävästi

** Päätetyt ja suunnitellut investoinnit

Toimitilaohjelma 2023-2025

- sisältää Pirkanmaan hyvinvointialueen kiinteistö- ja toimitilajohtamisen strategiset tavoitteet sekä toimitilojen hallinnan periaatteet.
- linjaa toimintatapoja ja antaa suuntaviivat kiinteistö- ja toimitilajohtamisen keskeisissä kysymyksissä.
- kuvaa, kuinka hyvinvointialueen visio, missio ja arvot ilmenevät kiinteistö- ja toimitilapalveluissa.

Toimitilaohjelma on hyväksytty aluehallituksessa 20.11.2023 (§ 327).
Jatkossa toimitilaohjelman hyväksyy aluevaltuusto.

Toimitilaohjelman tavoitteet 2023-2025

- Nykyisten toimitilojen tilankäytön tehostaminen ja toimitilakustannusten laskeminen. Tilojen yhteispinta-ala laskee 20 % vuoden 2023 tasosta.
- Toimitilojen laatutason kohottaminen. Käytössä olevien kohteiden keskimääräinen pinta-alalla painotettu kuntoluokka paranee vuoden 2023 tasosta 5 %.
- Pitkän aikavälin vastuullisuus- ja ympäristötavoitteiden asettaminen.

Yhteenveto toimitilaohjelman tavoitteiden saavuttamisesta tähän mennessä

Toimitilojen yhteispinta-ala laskee 20 %

- Nykyisten palveluverkkopäätösten valossa 20 prosentin tavoitetta ei saavuteta. Jotta tavoite saavutetaan, on palveluverkon tiivistämistä jatkettava.

Käytössä olevien kohteiden keskimääräinen pinta-alalla painotettu kuntoluokka paranee 5 %

- kuntoluokka on jo parantunut noin 8 % vuoden 2023 tasosta
 - *on mm. luovuttu huonokuntoisista tiloista.*
- Kuntoluokkamäärittely toteutettu 88 %:lle tiloista (8/2024)

Asetetaan pitkän aikavälin vastuullisuus- ja ympäristötavoitteet

- Lähtötilanne on kartoitettu ja kuvattu.
- Pitkän aikavälin tavoitteet asetetaan Q1/2025 aikana.

Taysin uudistamisohjelman taustaa

- Sairaalan toiminnot ovat hajautuneet, eivätkä 60-luvun tilat mahdollista uusia toimintamalleja
- Uusiutuvat hoitomenetelmät luovat uusia tarpeita myös tiloille
- Samalla tuottavuutta on välttämätöntä parantaa, jotta resurssit riittäisivät
- PSHP:n valtuusto hyväksyi uudistamisohjelman 20.9.2010 toiminta- ja taloussuunnittelua ohjaavaksi puitesuunnitelmaksi.
- Tarkoituksena oli varmistaa jäsenkuntien erikoissairaanhoidon palvelut.

Mikä on uudistamisohjelma?

- Taysin uudistamisohjelma on kokonaisvaltainen toimintaprosessien uudistamishanke, jossa uusilla tiloilla tuetaan toiminnan uudistumista.
- Toimintamalleja kehittämällä vastaamme tulevaisuuden tarpeisiin: **henkilöstön saatavuus, palvelutarpeen kasvu, potilasturvallisuus ja laatu**
- Viimeisin valmistunut uudistamisohjelman kohde on Tays Keskussairaalan aikuispsykiatrian rakennus (T), jonka uudet tilat otettiin käyttöön tammikuussa 2024.
- Seuraavana on vuorossa uudisrakennus lasten- ja nuorisopsykiatrialle ja laajan vanhan osan uudistaminen.

Digitalisaatio vähentää tilatarvetta, mutta vuodeosastojen koot kasvavat

Poliklinikat ja leikkaussalit

Tiloja vähennetään 20 %
(digipalvelut lisääntyvät).

Käyttöastetta nostetaan
(avoinna klo 18 asti).

Toimistotilat

Etätyön myötä
toimistotiloja vähennetään
40 %.

Vuodeosastot

Sairaansijojen määrä
vähenee 15 %.

Yhden hengen huoneita
lisätään noin 50 %, tämä
lisää tilatarvetta
kokonaisuudessaan.

Uudistamisohjelmassa tehtävien kehitystoimien ja toiminnallisten muutosten kautta on tunnistettu noin 50 miljoonan euron säästöpotentiaali sairaalatoimintojen vuosittaisista käyttökustannuksista.

Uudistamisohjelma on Kaupin kampusalueen historian suurin hanke

- Uudistamisohjelman puitteissa tullaan investoimaan 900 – 1 000 M€ vuosien 2025-2033 aikana.
- Erikoissairaanhoidon palveluille tullaan rakentamaan noin 200 000 m² tilaa. Lisäksi Tays Keskussairaalan alueen saavutettavuutta parannetaan rakentamalla henkilöstölle ja asiakkaille noin 1 400 uutta autopaikkaa kahteen pysäköintilaitokseen .
- Uudistamisen yhteydessä tehdään merkittäviä infran, tekniikan ja logistiikan uudelleen järjestelyjä ja siirtoa sekä lisätään kriisiajan valmiuksia kampusalueella.

Uudistamisohjelma on merkittävä työllistäjä

- Taysin uudistamisohjelmalla on merkittävä työllisyysvaikutus Pirkanmaalle ja koko Suomeen.
- Tällä hetkellä uudistamisohjelman ohjaus ja hankkeiden suunnittelu työllistää noin 120-150 henkilöä. Tästä henkilöstöstä merkittävä osa sijoittuu Tampereen alueelle.
- Tammikuussa 2025 alkaneen lasten- ja nuorisopsykiatrian työmaan (Y-rakennus) keskimääräinen henkilövahvuus tulee olemaan 150 - 200 henkilöä vuodessa. Rakentaminen jatkuu tammikuuhun 2028.
- Koko uudistamisohjelman työllisyysvaikutuksen on arvioitu olevan 14 500 – 18 000 htv. Välillisten työllisyysvaikutusten arvioidaan olevan tätä suurempia.
- Hanke tuo merkittäviä materiaalivirtoja ja kalustehankintoja Pirkanmaan alueelle. Rakennusmateriaalien sekä laitteiden ja kalusteiden kustannusarvio on noin 400 – 450 M€.
- Toteutusmalliksi valittu yhteistoiminnallinen projektinjohtourakka mahdollistaa pirkanmaalaisten pienten ja keskisuurten yritysten tarjonnan hyödyntämisen alihankintavaiheessa.

Uudistamme vastuullisesti

- Vastuullisuus oli uudistamisohjelman käynnistämisen lähtökohta. Uudistamalla voimme vastata tulevaisuuden palvelutarpeisiin muun muassa varmistamalla henkilöstön saatavuuden ja hyvinvoinnin sekä potilasturvallisuuden ja laadun.
- Panostamme vastuullisuuden toteuttamiseen ja harmaan talouden torjuntaan, ja hankkeeseen tullaan kiinnittämään näihin erikoistunut palveluntuottaja. Harmaan talouden torjunnan keinot ja valvonta tullaan ulottamaan lakisääteisiä velvoitteita laajemmalle.
- Uudistamisohjelman vastuullinen toteuttaminen tarkoittaa muun muassa hukan vähentämistä, kierrätyksen lisäämistä, energia- ja tilatehokkaita ratkaisuja, käyttökustannusten säästämistä, terveellisiä ja turvallisia materiaaleja sekä aikaansa kestäviä ja muuntojoustavia tiloja.

Uudistamisohjelman hankkeet 2025-2032

Lasten- ja nuorisopsykiatrian uudisrakennus

- Sijoittuu Tays Keskussairaalan aikuispsykiatrian (T-rakennus) lähelle.
- Kustannusarvio 67,27 miljoonaa euroa (sis. Y-rakennuksen lunastuksen).
- Rakentaminen alkoi tammikuussa 2025.
- Rakennus otetaan käyttöön keväällä 2028.

Lasten- ja nuorisopsykiatrian investoinnin käynnistäminen sekä Y-talon maanvuokrauksen ennakoinnin päättäminen ja rakennuksen lunastaminen, [aluehallituksen päätös 17.6.2024](#)

Urakoitsijavalinta päätettiin aluehallituksessa 9.12.2024.
[Pöytäkirja](#)

Tays Keskussairaalan vanhan osan uudistaminen

- Alue, jonne tämä laaja M-rakennuskokonaisuus voidaan rakentaa, sijaitsee sairaala-alueen ytimessä, nykyisen B-rakennuksen ja Teiskontien välisellä alueella.
- Alueelta on purettava pois C- ja P-rakennukset vuonna 2026 ja Q-rakennus vuonna 2028.
- Uudistamisohjelman loppuvaiheen kustannusarvio on 900 milj. euroa ja hankkeen toteuttamista varten on myönnetty lainanottovaltuus.
- M-rakennukselle on myönnetty rakennuslupa marraskuussa 2024.
- Ensimmäisten lohkojen rakentaminen alkaa vuonna 2026.
- Rakennus otetaan käyttöön arviolta vuonna 2032.
- Hankesuunnitteluvaiheessa olevaan S-rakennukseen sijoittuvat PET-keskus, kliininen mammografia ja apteekin puhdastilat. Rakennuksen sijainti on R-talon vieressä.

SIJAINTI

Tulee toimia rakentamisen aikana

FM1

K

A

B

Ainoa mahdollinen paikka
rakentamiselle

Pysäköinti- ja logistiikka-rakennus (P-rakennus)

- Rakennuslupahakemus on jätetty joulukuussa 2024.
- Rakennuksen yleissuunnitteluvaihe on käynnissä.
- Rakentaminen alkaa vuonna 2028 ja rakennus valmistuu vuonna 2031.

Aluevaltuusto hyväksyi 15.1.2024 hankesuunnitelman ja investoinnin käynnistämisen. [Pöytäkirja](#)

Hanke on aluevaltuuston ja VM:n hyväksymässä investointisuunnitelmassa vuosille 2024-2027

- Hoitajankadun pysäköintilaitoksen investoinnin päätöksentekoprosessi on käynnissä. Rakennuslupaa haetaan vuonna 2025.

Hoitajankadun
pysäköintilaitos

Pysäköinti- ja
logistiikkarakennus

Yhteistoiminnallinen projektinjohtourakka

- Taysin uudistamisohjelman loppuvaiheen toteutusmuodoksi on valittu yhteistoiminnallinen projektinjohtourakka, koskee hankkeita M, P ja S.
- Projektinjohtourakan hankintakilpailu on käynnissä 11/2024-7/2026. Kilpailutus suoritetaan neuvottelumenettelyllä, jonka aikana lopullisen tarjouspyynnön sisältö, rajaukset ja laajuus tarkennetaan.
- Hankintakilpailu koostuu 9 kuukauden hankintavaiheesta ja 9 kuukauden kehitysvaiheesta. Hankintavaiheessa on mukana kuusi urakoitsijaa, joista yksi valitaan kehitysvaiheeseen. Kehitysvaiheeseen valittava urakoitsija tulee päätöksentekoon syksyllä 2025.

Aluehallitus hyväksyi 28.10.2024 Tays uudistamisohjelman loppuvaiheen hankkeen urakkamuodon ja kilpailutuksen käynnistämisen [Pöytäkirja](#)
Aluehallitus valitsi neuvottelumenettelyyn kutsuttavat urakoitsijat 3.3.2025 [Pöytäkirja](#)

Kaupin yliopistollinen sote-asema

- Kaupin yliopistollinen sote-asema korvaa nykyisen Tammelakeskuksen sote-aseman palvelut ja vastaa Tampereen itäisten alueiden palvelutarpeen kasvuun.
- Sote-asema tulee palvelemaan noin 60 000 asukasta.
- Tampereen kaupunki voi luovuttaa tontin kesällä 2026.
- Rakentaminen voi alkaa aikaisintaan syksyllä 2026.
- Valmistuu vuodenvaihteessa 2028-2029.
- Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Tampereen korkeakouluyhteisön tavoitteena on yhdessä luoda Kaupin yliopistolliselle sote-asemalle uudenlainen toimintamalli ja konsepti TKIO-toiminnalle.

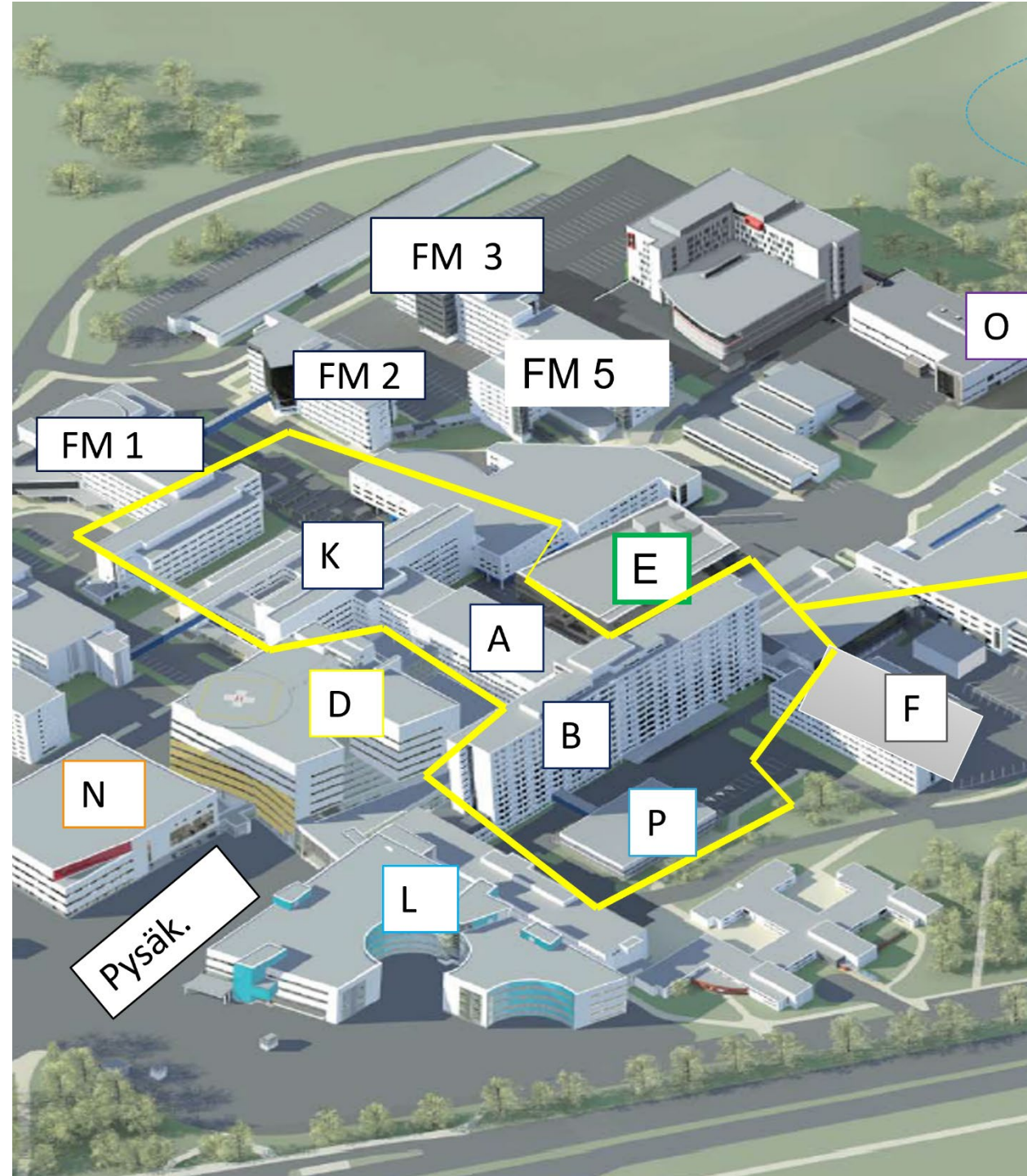
Konserni- ja toimitilajaosto päätti 5.9.2023 hankesuunnitelman valmistelun käynnistämisestä.

Hanke käynnistyi Tampereen kaupungin työnä. Tampereen kaupunginhallitus hyväksyi tarveselvityksen 6/2022.

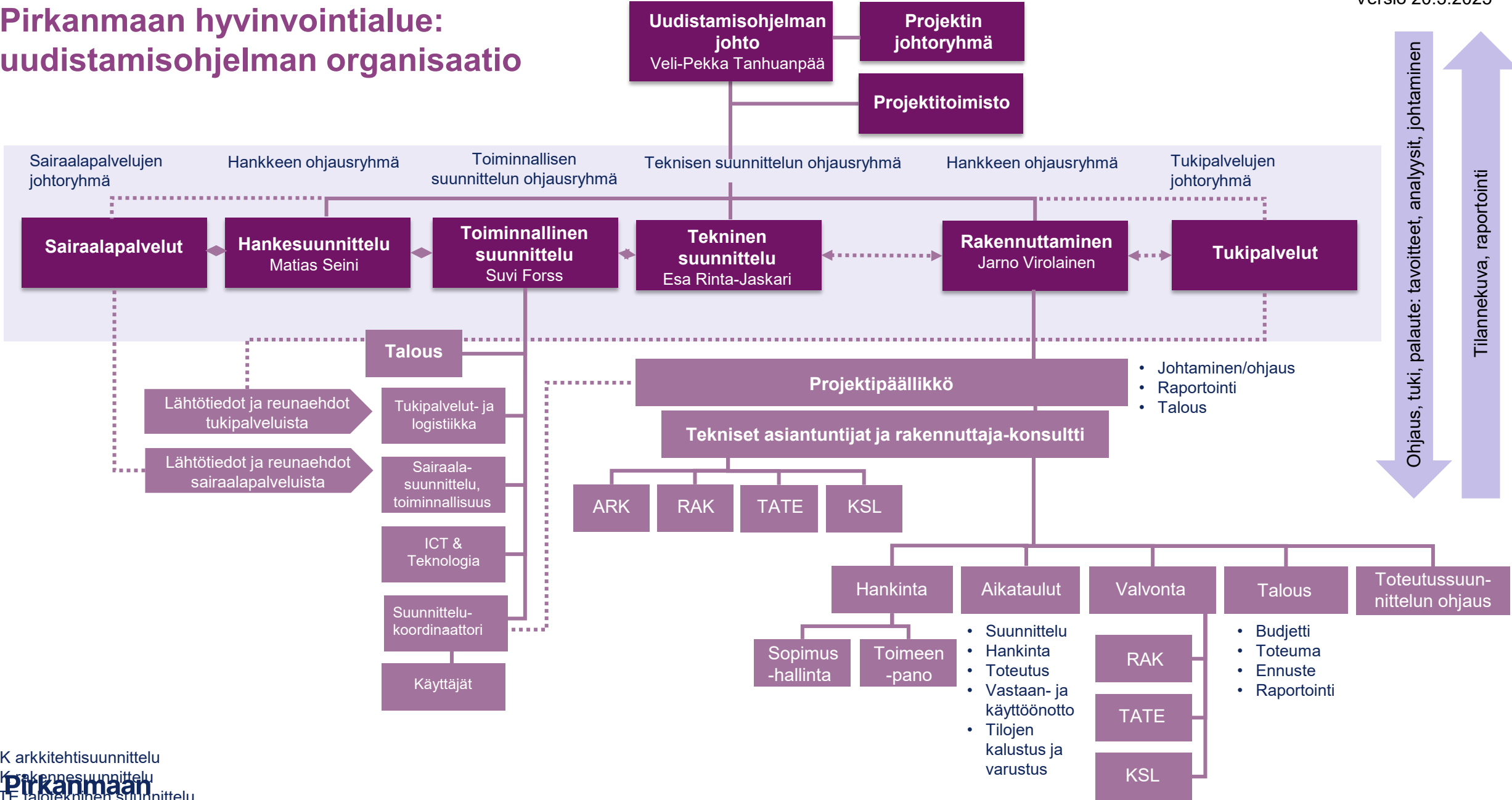

Tays Keskussairaalan alueen kehittäminen 2035-2050

- Uudistamisohjelman yhteydessä on selvitettävä alueen ytimessä sijaitsevien B-, A- ja K-rakennuksien tuleva käyttö sekä rakennuksille tehtävät toimenpiteet ja niiden aikataulu.

Pirkanmaan hyvinvointialue: uudistamisohjelman organisaatio

ARK arkkitehtisuunnittelu
RAK rakennesuunnittelu
TATE talotekninen suunnittelu
KSL ympäristö- ja puutarhasuunnittelu

Nekalan pelastus- ja ensihoitoaseman havainnekuva

Nekalan pelastus- ja ensihoitoaseman rakentaminen alkanee syksyllä 2025

- Uusi pelastus- ja ensihoitoasema rakennetaan Nekalaan, Lahdenperäntien ja Viinikankadun rajaamalle tontille. Tontin pohjoispuolelle on parhaillaan rakentumassa Tampereen uusi pääpoliisiasema.
- Tilat: kalustohalli 12 ajoneuville, miehistötilat, toimisto- ja sosiaali-tilat sekä varushuollon tilat.
- Kokonaispinta-ala: asemarakennus noin 4450 bruttoneliömetriä. Aseman lisäksi tontille rakennetaan varastorakennus (n. 650brm²) ja pelastusajoneuvojen käyttöön polttoaineen jakeluasema.
- Asemalla tulee työskentelemään noin 130 henkilöä, joista n. 20 henkilöä työskentelee kerralla 24/7 -vuorossa (neljä vuoroa) ja loput 30-40 henkilöä on asemalla päivätyössä.
- Alustava tavoiteaikataulu: rakentaminen alkaa syyskuussa 2025, valmistuminen joulukuun 2026. Toiminta uudella asemalla alkaa tilojen käyttöönoton ja muuton jälkeen alustavasti maaliskuussa 2027.
- Rakentamiskustannukset ovat arviolta 19,3 miljoonaa euroa. Arvio sisältää tontin hankintahinnan, polttoainejakeluaseman rakentamisen ja tieliittymän rakentamisen Lahdenperäntielle.

28.10.2024 aluevaltuusto päätti Nekalan tontin hankinnasta. [Pöytäkirja](#).

25.11. 2024 aluevaltuustossa päätettiin investointisuunnitelmasta. [Pöytäkirja](#)

Ensimmäisen vaalikauden strategia

STRATEGIA 2025

Sinun hyvinvointisi on yhteinen tehtävämme, olemme sinua varten.

Pirkanmaan hyvinvointialue

Tärkeintä on
ihminen

Yhdenvertaiset,
ennaltaehkäisevät
ja vaikuttavat
palvelut

ARVOT:
Ihmisläheisyys
Arvostus
Rohkeus
Vastuullisuus
Luottamus

Hyvinvoivat
työntekijät

Yhdessä
yhteentoimiva
hyvinvointialue

VISIO:
Pirkanmaalaiset
ovat ylpeitä
hyvinvointialueensa
palveluista ja
suosittelevat niitä

Arvot

Ihmisläheisyys

Arvostus

Rohkeus

Vastuullisuus

Luottamus

Visio

Pirkanmaalaiset ovat
ylpeitä
hyvinvointialueensa
palveluista ja
suosittelevat niitä.

Missio

Sinun hyvinvointisi on
yhteinen
tehtävämme, olemme
sinua varten.

Palvelulupaus

Pidämme yhdessä huolta kaikkien pirkanmaalaisten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta.

Tuemme sinua elämäsi käännekohtissa. Kohtaamme sinut inhimillisesti, ammattimaisesti ja luotettavasti.

Työmme perustuu parhaaseen osaamiseen ja tutkittuun tietoon.

Olemme sinua varten, elämän vuoksi.

Tärkeintä on ihminen

- Ansaitsemme asukkaiden ja yhteisöjen luottamuksen.
- Tavoittemme on erinomainen asiakaskokemus ja saavutettavat palvelut.
- Asukkaat ja henkilöstö osallistuvat palveluiden suunnitteluun.
- Turvallisuus on meidän jokaisen asia.

Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut

- Palvelutoimintamme perustuu tarpeeseen, näyttöön ja tutkittuun tietoon.
- Rakennamme sujuvia ja oikea-aikaisia hoito- ja palveluketjuja.
- Hyödynnämme monituottajuutta ja monikanavaisia palvelumalleja.
- Panostamme ennaltaehkäisyyn ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tiiviissä yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.

Hyvinvoivat työntekijät

- Olemme vahva ja vetovoimainen työyhteisö ja arvostettu hyvinvointialue työntekijöidemme keskuudessa.
- Luomme luottamuksen ilmapiirin ja valmentavan johtamisen kulttuurin.
- Tuemme ja kannustamme henkilöstöämme kehittymään osaajina.
- Pidämme huolta henkilökuntamme työssä jaksamisesta ja työhyvinvoinnista.

Yhdessä yhteentoimiva hyvinvointialue

- Rakennamme taloudellisesti kestävän hyvinvointialueen.
- Luomme yhdessä hyvinvointialueen toimintakulttuurin ja uuden johtamismallin.
- Olemme arvostettu yhteistyökumppani, omistaja ja aktiivinen verkostoituja.
- Olemme edelläkävijä toiminnan kehittämisessä oppilaitosten ja korkeakouluyhteisön kanssa, sekä kansainvälisellä että kansallisella tasolla.

Strategian toimeenpano-ohjelman tavoitteet

Tärkeintä
on ihminen

- Asukkaiden ja henkilöstön luottamus vahvistunut
- Asiakaskokemusta mitataan ja hyödynnetään yhtenäisesti ja tavoitteellisesti koko hyvinvointialueella
- Osallistuminen palveluiden kehittämiseen on helppoa ja osa henkilöstön ja asukkaiden arkea
- Asukkailla ja henkilöstöllä vahva turvallisuuden tunne

Yhdenvertaiset,
ennaltaehkäisevät
ja vaikuttavat
palvelut

- Vahvat omaehtoiset ja ennaltaehkäisevät palvelut
- Kestävä palvelurakenne vahvalla sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiolla sekä hoito- ja palveluketjujen uudistamisella
- Yhdenvertainen tarpeeseen perustuva palveluihin pääsy ja yhtenäiset toimintamallit sote-asetemilla ja perhekeskuksissa
- Eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto
- Aika- ja paikkariippumattomat digitaaliset palvelut
- Strategisesti hyödynnetty ja arvoperusteinen monituottajuus

Hyvinvoivat
työntekijät

- Yhteinen hyvinvointialueen kulttuuri rakentunut ja muutosjohtamisessa onnistuttu
- Työntekijät valitsevat Pirkanmaan hyvinvointialueen ja suosittelevat sitä
- Saatavilla olevat henkilöstöresurssit ja -voimavarat on kohdistettu siten, että työntekijöillä on edellytykset onnistua työssään
- Työntekijät ovat tyytyväisiä työhönsä, työyhteisöön ja mahdollisuuksiinsa
- Johtamiskoulutukset ja Pirha-akatemia on aloitettu

Yhdessä
yhteentoimiva
hyvinvointialue

- Hallintomalli tukee tehokasta päätöksentekoa ja poliittisen päätöksenteon malli on selkeä
- Vahva tieto- ja tiedolla johtaminen
- Vuorovaikutus ohjaavien ministeriöiden kanssa on selkeää ja tavoitteellista
- Kehittämiskokonaisuuksia johdetaan systemaattisesti
- Suomen johtava vaikuttavuustoimija ja edelläkävijä yhdessä korkeakouluyhteisön ja oppilaitosten kanssa
- Kuntayhteistyö on toimivaa ja luottamukseen perustuvaa, onnistumme yhdyspinnoilla
- Uudet omistajamallit ja strategiset kumppanuudet hyödynnetty

Näissä meidän on onnistuttava, jotta strategia toteutuu

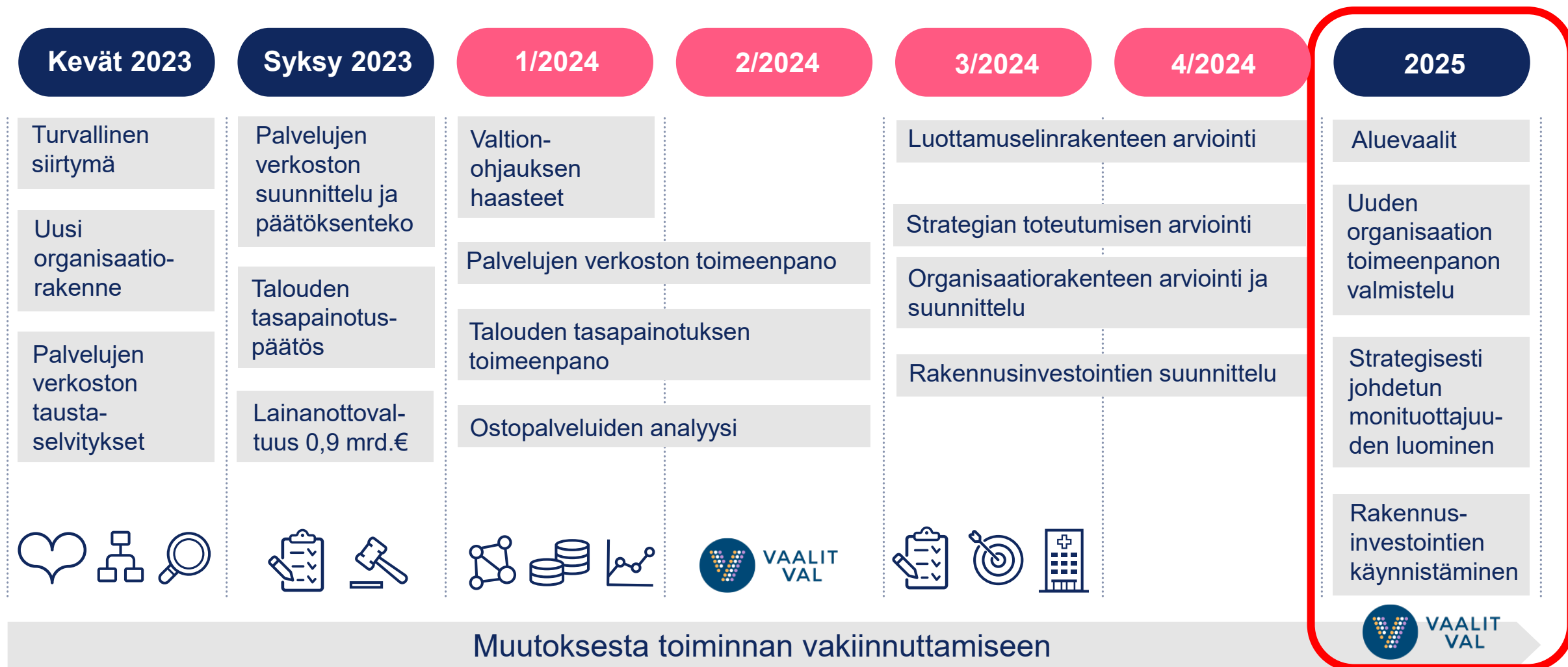
- Tiedolla johtaminen
- Osallistuminen
- Päätöksentekokyky
- Muutosjohtaminen
- Avoin viestintä

Vuosi 2025

Muutoksesta toiminnan vakiinnuttamiseen

Vuoden 2025 painopisteet

Palvelut

Alueen väestön ja palveluiden käyttäjien luottamuksen vahvistaminen hyvinvointialueen toimintaan

Palveluverkko-päätösten toimeenpano

Strategisesti johdetun monituottajuuden toteuttaminen

Henkilöstö

Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen

Henkilöstön luottamuksen vahvistaminen hyvinvointialueen toimintaan

Turvallisuus

Turvallisuuden ja varautumisen sisäiset muutokset sekä kansallinen yhteistyö

Geopoliittisen tilanteen huomioiminen

Talous ja investoinnit

Talouden tasapainottaminen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti

Rakennusinvestointien sekä toimitilamuutosten hallittu ja tehokas suunnittelu ja toteutus

Hallinto

Aluevaalit: uuden strategisen suunnittelukauden aloittaminen, edellisen kauden strategiatyön siltaaminen osaksi uutta aluevaltuusto-kautta

Uudistuneen poliittisen päätöksentekorakenteen, hallinnon keventäminen ja organisaatiomuutosten vaiheittainen toimeenpano

Valtionohjauksen ja hyvinvointialueiden yhteistyön kehittäminen: tavoitteena alueellisesti vahva itsehallinto sekä selkeä kansallinen ohjaus

Palveluverkon muutokset ja alueellinen yhdenvertaisuus

Palvelujen verkostoa koskevien päätösten toimeenpano

Asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhdenmukaistaminen

Palvelujen turvaaminen strategisessa kumppanuudessa ulkoisten toimijoiden kanssa

Digitaalisten palvelujen lisääminen

Kampus-sairaaloiden ja Taysin toimintojen yhteistyö ja muutokset sekä YTA-yhteistyö

Keskeistä talous- ja toimintasuunnitelmassa 2025

- Palveluiden laatu ja saatavuus pysyvät hyvällä tasolla.
 - Hyvinvointialueen käynnistämisvaihe on pääosin ohi, keskitymme palveluiden hyvään tuottamiseen alueellisena kokonaisuutena.
 - Toteutuessaan talousarvioesitys mahdollistaa talouden tasapainon vuoden 2026 loppuun mennessä.
 - Toteutamme strategisesti johdettua monituottajamallia.
- Palvelujärjestelmää uudistetaan kansallisten tavoitteiden mukaisesti painottamalla peruspalveluja:
 - talousarviossa menojen kasvu perusterveydenhuollossa 5 % ja erikoissairaanhoidossa 1,5 %.
 - hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Talouden sopeuttamisen keskeiset keinot 2025

- Vuosina 2023 – 2024 toteutettujen yhteistoimintaprosessien neuvottelutulosten täytäntöönpano
 - Palveluverkkopäätösten toteuttaminen
 - Peruspalveluja painottava palvelutuotannon uudistaminen
 - Hallinnon ja organisaatorakenteen keventäminen
 - Esihenkilöiden ja johdon talousosaamisen vahvistaminen mm. koulutusten avulla
- Viiden yhteistoimintaprosessin tulosten täytäntöönpano
 - Palveluverkkopäätösten toteuttaminen
 - Painopiste lakisääteisissä ja ennaltaehkäisevissä palveluissa
 - Hallinnon ja organisaation keventäminen
 - Taloudellinen ajattelutapa koko organisaation kulttuurissa mm. koulutusten avulla

Toiminnalliset investoinnit

- Perusterveydenhuollon hoitotakuuseen panostaminen
- Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen yhteisen tilanne- ja johtokeskuksen perustaminen
- Päivystyspotilaiden hoidon edellytysten vahvistaminen (esim. Acuta ja kiirevastaanotot)
- Lasten, nuorten ja aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden parantaminen
- Uusien lastensuojeluyksiköiden ja kehitysvammaisten asumisyksiköiden perustaminen omaan tuotantoon
- Asiakas- ja potilastietojärjestelmät sekä tiedolla johtamisen edellytysten parantaminen
- Digitaalisten palvelujen laajentaminen

Hyvinvointialueen talousarvio 2025

- Toimintakulut noin 2,9 miljardia euroa.
- Ylijäämää 92,3 miljoonaa.
- Tavoitteena talouden tasapaino aikataulussa 2026 loppuun.
- Perusterveydenhuollon menot kasvavat enemmän kuin erikoissairaanhoido.
- Palvelujen ostot vähenevät.
- Vuokrakulut vähenevät.

**Vuoden 2025
talousarviosta
päätettiin
aluevaltuustossa
17.12.2024**

Investointien suunnittelu

- Investoinnit omaan taseeseen: strategisesti merkittävät rakennusinvestoinnit esim. Tays uudistamisohjelma, laitteet, kalusteet.
- Investointia vastaavat sopimukset:
 - rahoitus käyttötalouden kautta, heikentävät vuosikatetta, esim. vuokravaikutteiset sopimukset.
 - vuokravaikutteiset investoinnit, esitetään rakennusinvestointien pääomavuokran suuruus sopimuksessa ja minä vuonna sopimus aiotaan tehdä
- Rahoitus: hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaista lainaa lainanottovaltuuden puitteissa investointeihin välttämättömien palvelujen investointien rahoitukseen.
- Investointeja vastaavat sopimukset esim. ict-investoinnit ja pitkäaikaiset vuokrasopimukset vähentävät lainanottovaltuutta pääomavuokran osalta.
- Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset vuoden irtisanomisajalla eivät ole investointeja vastaavia sopimuksia ja niitä ei tarvitse ilmoittaa investointisuunnitelmassa.

Monituottajuusohjelma, aluevaltuusto 25.11.2024

Lähtökohdat

Pirha on aloittanut toimintansa; järjestämisvastuun siirrosta 1,5 v.

Kokonaisuutta on lähdetty välittömästi uudistamaan, toimintaympäristö haastava

Pirhalla on huomattava 1,5 mrd.€ ostopalvelujen ja in-house yhtiöiden kokonaisuus

Onnistumisia haetaan kaikilta osa-alueilta, myös ostopalveluista

Nyt

Ostopalveluiden kustannusten nousu Pirhassa on ollut voimakasta ja nopeaa

Kestävä talous edellyttää välittömiä toimenpiteitä itse tuotetuissa ja ostetuissa palveluissa

Pirhan monituottajuusmalli on historiallista perintöä, joka uudistetaan hyvinvointialueelle sopivaksi

Kyseessä on merkittävä kokonaisuus, joka kytkeytyy myös seuraavaan strategiakauteen

Tavoitetila

Strateginen monituottajuusmalli on luotu, hyvin johdettu ja toimii tasapainoisesti täydentäen omaa tuotantoa

Tavoiteltavia vaikutuksia ovat:

- Monituottajamalli palvelee hyvinvointialueen tavoitteita parhaalla mahdollisella tavalla
- Ostopalveluiden kustannuskasvu on taittunut ja hallittua
- Monituottajuuden ja innovaatioiden mahdollisuudet hyödynnetään kumppaneiden kanssa
- Hyvinvointialueen ostovoima ja skaalaedut edistävät kustannustehokkaita hankintoja
- In-house-yhtiöt ovat tuloksekkaita ja tuotantorakenne on vahvistunut

Ajankohtaista

Ajankohtaisia asioita voit seurata mm. näistä kanavista:

- [Verkkosivut Pirha.fi](https://www.pirha.fi)
- Hyvinvointialueen sometilit (linkit ikoneissa)
- Uutiskirje & videot (linkki verkkosivulle)

